

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
DOTYCZĄCA PROJEKTU
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
TERENÓW PRZYAUTOSTRADOWYCH W REJONIE FABIANOWA
I KOTOWA W POZNANIU – CZĘŚĆ C

OPRACOWANIE:

ZESPÓŁ OPRACOWAŃ ŚRODOWISKOWYCH
MGR INŻ. SYLWIA JASZCZURA

KONSULTACJA W ZAKRESIE AKUSTYKI:

MGR KRYSZYNA BEREZOWSKA-APOLINARSKA
BIEGŁY Z LISTY WOJEWODY WLKP. NR 0006

POZNAŃ, WRZESIEŃ 2021 R./LISTOPAD 2021 R.*

*PROGNOZA ZAKTUALIZOWANA NA ETAP WYŁOŻENIA DO PUBLICZNEGO WGLĄDU

SPIS TREŚCI

1. WPROWADZENIE	3
1.1. Informacje wstępne	3
1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania	3
1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania	3
1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy	4
2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO	7
2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu	7
2.2. Rzeźba terenu	7
2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe	8
2.4. Zasoby naturalne	8
2.5. Gleby	8
2.6. Warunki wodne	9
2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy	9
2.8. Klimat lokalny	10
2.9. Jakość powietrza atmosferycznego	11
2.10. Klimat akustyczny	12
2.11. Jakość wód	13
2.12. Obszary cenne kulturowo	14
3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY	14
4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU	15
4.1. Cel opracowania projektu planu	15
4.2. Ustalenia projektu planu	15
4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami	18
4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu	19
5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLE MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU	20
6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO ..	22
6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi	22
6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne	24
6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne	24
6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta	26
6.5. Oddziaływanie na krajobraz	27
6.6. Oddziaływanie na ludzi	31
6.7. Oddziaływanie na powietrze	28
6.8. Oddziaływanie na klimat lokalny	29
6.9. Oddziaływanie na klimat akustyczny	30
6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe	32
6.11. Oddziaływanie na dobra materialne	32
6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000	33
6.13. Oddziaływanie transgraniczne	33
7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA	33
8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP ..	34
9. STRESZCZENIE I WNIOSKI	34

ZAŁĄCZNIKI GRAFICZNE

1. Granica obszaru objętego opracowaniem mpzp na tle ortofotomapy miasta Poznania
2. Zasięgi oddziaływania hałasu samochodowego w porze dziennie-wieczorno-nocnej (L_{DWN}) i porze nocnej (L_N) – w stanie istniejącym
3. Projekt mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, MPU 2021 r. – etap procedury planistycznej – wyłożnie do publicznego wglądu
4. Oświadczenie autora prognozy

1. WPROWADZENIE

1.1. Informacje wstępne

Przedmiotem opracowania jest prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXVII/7088/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu.

W związku z zatwierdzeniem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r., Rada Miasta Poznania podjęła uchwałę nr XII/103/VII/2015 z dnia 26 maja 2015 r. w sprawie konieczności dokonania zmian i ponowienia procedury sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu.

W trakcie sporządzania projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu, z uwagi na dużą powierzchnię obejmującą ok. 218 ha oraz, co za tym idzie wysokie skutki finansowe jego uchwalenia, został on podzielony na dwie części A i B. W celu przyspieszenia prac planistycznych konieczne było wydzielenie odrębnej części z projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część B. W związku z powyższym, w dniu 18 lutego 2020 r. Prezydent Miasta Poznania zdecydował o wydzieleniu projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa – część C, którego dotyczy niniejsza prognoza.

Obszar projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, położony jest w południowo-zachodniej części miasta Poznania, w rejonie Fabianowa i Kotowa, w pobliżu granicy miasta Poznania z gminą Komorniki. Powierzchnia omawianego obszaru wynosi około 12,3 ha.

Szczegółowy przebieg granic obszaru, dla którego sporządzono projekt mpzp, przedstawiono na załączniku do niniejszego opracowania (załącznik nr 1).

1.2. Podstawy formalno-prawne opracowania

Obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko wynika z ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. W myśl powyższej ustawy, prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu.

Zgodnie z art. 46 ust. 1 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają m.in. projekty planów zagospodarowania przestrzennego, wyznaczające ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Zgodnie z art. 46 ust. 2 przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają również zmiany planów miejscowych.

Na obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko dotyczącej projektu planu miejscowego wskazuje również art. 17, pkt. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, zgodnie z którym wójt, burmistrz albo prezydent miasta „sporządza projekt planu miejscowego (...), wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”. Stosownie do tej ustawy, projekt planu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedkładane są instytucjom i organom właściwym do zaopiniowania i uzgodnienia projektu planu, a także są przedmiotem społecznej oceny – podlegają wyłożeniu do publicznego wglądu.

1.3. Cel i zakres merytoryczny opracowania

Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi element procedury sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Jej głównym celem jest wskazanie przewidywanego wpływu na środowisko przyrodnicze, jaki może mieć miejsce na skutek realizacji dopuszczonych w projekcie planu różnych form zagospodarowania przestrzennego. W tym celu, w prognozie ocenia się relacje

między przyjętymi w projekcie planu rozwiązaniami planistycznymi, a uwarunkowaniami środowiska przyrodniczego.

W prognozie oddziaływania na środowisko analizie i ocenie podlega projekt uchwały w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (tekst) wraz z rysunkiem, stanowiącym załącznik graficzny uchwały. Szczegółowy zakres informacji wymaganych w prognozie określa art. 51 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zgodnie z art. 52 ust. 1 ww. ustawy, informacje zawarte w prognozie oddziaływania na środowisko muszą być opracowane stosownie do stanu współczesnej wiedzy i metod oceny, a także dostosowane do zawartości i stopnia szczegółowości informacji zawartych w projekcie planu miejscowego.

Stosownie do wymogu art. 53 ww. ustawy, zakres i stopień szczegółowości informacji zawartych w niniejszej prognozie został uzgodniony z właściwymi organami, wskazanymi w art. 57 i art. 58 ustawy: Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Poznaniu pismem RDOŚ-30-OO.III-7041-1297/09/nb z dnia 14.08.2009 r. i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Poznaniu pismem NS-72/1-149(1)/09 z dnia 06.08.2009 r.

1.4. Wykorzystane materiały i metody pracy

Przy opracowaniu niniejszej prognozy wykorzystano następujące materiały źródłowe:

Literatura:

- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Koczorowska R., *Rozkład podstawowych parametrów meteorologicznych w wybranych punktach miasta Poznania*, w: *Wody powierzchniowe Poznania t. I*, pod red. A. Kanieckiego i J. Rotnickiej, Sorus, Poznań 1995,
- Kondracki J., *Geografia Polski. Mezoregiony fizyczno-geograficzne*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1994,
- Krygowski B., *Geografia fizyczna Niziny Wielkopolskiej, Cz. I Geomorfologia*, PTPN, Wyd. Mat.-Prz. Komitet Fizjograficzny, Poznań 1961,
- Seneta W. Dolatowski J., *Dendrologia*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 1997,
- Szponar A., *Fizjografia urbanistyczna*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2003,
- *Wśród zwierząt i roślin*, pod red. J. Wiesiołkowskiego, Kronika Miasta Poznania, Wydawnictwo Miejskie, Poznań 2002,

Materiały kartograficzne:

- mapa zasadnicza dla obszaru planu w skali 1:1000,
- Mapa glebowo-rolnicza w skali 1:25 000,
- Baza danych glebowych w skali 1:5 000, WODGiK, Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego,
- Mapa hydrograficzna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, OPGK Poznań,
- Mapa sozologiczna w skali 1:50 000, ark. N-33-130-D Poznań, GEOMAT Sp. z o.o., 2004,
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Główny Użytkowy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Mapa Hydrogeologiczna Polski, Pierwszy Poziom Wodonośny, w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań, Państwowy Instytut Geologiczny (wersja cyfrowa),
- Szczegółowa Mapa Geologiczna Polski w skali 1:50 000, ark. 471-Poznań N-33-130-D, Państwowy Instytut Geologiczny, 1990,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania – Mapy serii geologiczno-inżynierskich na głębokościach 1 m, 2 m, 4 m, 5 m w skali 1:10 000, Mapa gruntów antropogenicznych w skali 1:10 000, Mapa warunków budowlanych na głębokości 2 m p.p.t. w skali 1:10 000, Mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej w skali 1:10 000, ark. N-33-130-D-d-4, Państwowy Instytut Geologiczny, Państwowy Instytut Badawczy, Warszawa, 2013-2017 r.

Akty prawne:

- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (Dz. U. z 2021 r., poz. 247, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. *o ochronie przyrody* (Dz. U. z 2021 r., poz. 1098, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym* (Dz. U. 2021 poz. 741, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2021 r., poz. 624, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* (Dz. U. z 2021 r., poz. 710, tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. *Prawo budowlane* (Dz. U. 2020 poz. 1333 tekst jednolity ze zm.),
- Ustawa z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach* (Dz. U. z 2021 r. poz. 888, tekst jednolity ze zm.),
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity ze zmianami),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. *w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt* (Dz. U. z 2016 r. poz. 2183),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej roślin* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1409),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. *w sprawie ochrony gatunkowej grzybów* (Dz. U. z 2014 r. poz. 1408),
- Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18 października 2016 r. *w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry* (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967),
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity),
- Rozporządzenie Nr 39/07 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 31 grudnia 2007 r. w sprawie określenia programu ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań (Dz. Urz. Woj. Wlkp. Nr 4, poz. 61 z dnia 31 stycznia 2008 r.) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXIX/561/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Aktualizacji Programu ochrony powietrza dla stref: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508) – akt archiwalny),
- Uchwała Nr XXIX/566/12 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 17 grudnia 2012 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. wielkopolskim* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XI/316/15 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 26 października 2015 r. *w sprawie Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr IX/166/19 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 24 czerwca 2019 r. *w sprawie określenia „Aktualizacji Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM10”* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238) – akt archiwalny,
- Uchwała Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r. *w sprawie określenia Programu ochrony powietrza dla strefy aglomeracja poznańska* (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956),

- Uchwała Nr LIV/978/VII/2017 Rady Miasta Poznania z dnia 26 września 2017 r. w sprawie „Programu ochrony środowiska dla miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku”.
- Uchwała Nr LXVII/708/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu.

Dokumenty, inne dostępne opracowania:

- Aktualizacja opracowania ekofizjograficznego dla potrzeb Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, MPU, Poznań 2012 r.,
- Atlas geochemiczny Poznania i okolic, Lis J., Pasieczna A., Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa, 2005,
- Atlas rozmieszczenia płazów na terenie miasta Poznania - narzędzie skutecznej ochrony gatunkowej. Praca zbiorowa, red. Kaczmarski M., Pędziwiatr K., Kaczmarek J. Klub Przyrodników Koło Poznańskie, Poznań 2013, 2014,
- Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, zespół pod kierunkiem mgr inż. Mirosława Musiatowicza, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, PGI GF „Geoprojekt” Sp. z o.o, Warszawa, sierpień 2007,
- Mapa akustyczna miasta Poznania 2017, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017,
- Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>,
- Objaśnienia do arkusza mapy hydrogeologicznej Polski w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), Biuro Studiów i Badań Hydrogeologicznych i Geofizycznych „HYDROCONSULT” Sp. z o.o., Warszawa 2000,
- Prognoza oddziaływania na środowisko dotycząca projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część A, Jaszczura S., Wieczorkiewicz A., Berezowska-Apolinarska K., MPU, Poznań, maj 2016,
- Raport z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019, PIB, Warszawa, listopad 2020,
- Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim, Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Poznań kwiecień 2021 r.,
- Stan środowiska w województwie wielkopolskim, Raport 2020, GIOŚ, Departament Monitoringu Środowiska, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, 2020 r.,
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania, Uchwała Nr LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.,
- Wyniki badań wskaźników geofizycznych organicznych i nieorganicznych – monitoring jakości wód podziemnych, 2019, <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2019.html>.

Inne źródła:

- wizja terenowa (maj 2021 r.)
- <http://poznan.wios.gov.pl/>
- <https://www.gios.gov.pl/pl/>
- <http://baza.pgi.gov.pl/>
- <http://epsh.pgi.gov.pl/epsh/>
- <http://geoserwis.gdos.gov.pl/mapy/>
- <http://crfop.gdos.gov.pl>
- <http://mapy.geoportal.gov.pl>
- mapa SIP ZGiKM GEOPOZ
- <https://polska.e-mapa.net/>

Informacje uzyskane z powyższych materiałów oraz obserwacje zebrane podczas wizji terenowej pozwoliły na przedstawienie obecnego sposobu i stanu zagospodarowania obszaru. Pozwoliły również na opracowanie ogólnej charakterystyki środowiska przyrodniczego omawianego obszaru – w podziale na jego poszczególne komponenty, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki podłoża, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy, gleby, klimat lokalny. Na podstawie powyższych materiałów określono również stan środowiska przyrodniczego w zakresie jakości powietrza, jakości wód i klimatu akustycznego. Ponadto, w prognozie dokonano analizy i oceny ustaleń projektu planu oraz skutków ich realizacji dla środowiska przyrodniczego, z uwzględnieniem wpływu na jego podstawowe elementy.

Prognozę oddziaływania na środowisko sporządzono przy zastosowaniu metody opisowej, polegającej na charakterystyce istniejących zasobów środowiska oraz łączeniu w całość posiadanych informacji o dotychczasowych mechanizmach funkcjonowania środowiska i wskazaniu jakie potencjalne skutki mogą wystąpić w środowisku w wyniku realizacji ustaleń planu. Posłużono się również metodą porównawczą, wykorzystując wiedzę o funkcjonowaniu środowiska jako całości. Skonfrontowano zaproponowane rozwiązania planistyczne z istniejącymi uwarunkowaniami środowiskowymi. Prognozę oddziaływania na środowisko przedstawiono w zakresie, jaki umożliwia obecny stan dostępnej informacji o środowisku oraz stopień szczegółowości ustaleń projektu planu miejscowego. Ze względu na ogólny charakter zapisów planu (nie zawierającego konkretnych rozwiązań realizacyjnych poszczególnych inwestycji, a jedynie przypisującego terenom określone cechy i funkcje) brak tu jest ścisłych informacji o charakterze ilościowym, a prognoza ma charakter jakościowy.

2. CHARAKTERYSTYKA ORAZ STAN ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

2.1. Położenie, użytkowanie i zagospodarowanie terenu

Obszar projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, położony jest w południowo-zachodniej części miasta Poznania, w rejonie Fabianowa i Kotowa, w pobliżu granicy miasta Poznania z gminą Komorniki.

Granice opracowania wyznaczają: od strony wschodniej fragment ul. Sycowskiej, od strony południowej i zachodniej granica administracyjna miasta Poznania z gminą Komorniki (Plewiskami). Powierzchnia omawianego obszaru wynosi około 12,3 ha.

Spośród trwałego zainwestowania w granicach projektu planu wskazać można obecnie jedynie odcinek asfaltowej drogi klasy dojazdowej – ul. Sycowskiej oraz fragment gruntowej drogi, biegnącej od ul. Sycowskiej (na wysokości skrzyżowania z ul. Marii Lange) do zachodniej granicy projektu mpzp, stanowiącej jednocześnie granicę administracyjną miasta Poznania. Resztę obszaru opracowania stanowią powierzchnie biologicznie czynne, jak grunty użytkowane rolniczo (pola uprawne) oraz duży nieużytek zlokalizowany bliżej ul. Sycowskiej, który obecnie porastają liczne, stosunkowo gęste, spontanicznie rozwijające się młode zadrzewienia, złożone z samosiejek brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*).

W granicach projektu planu (w liniach rozgraniczających ul. Sycowskiej) przebiega magistrala wodociągowa, kolektor kanalizacji sanitarnej oraz kolektor kanalizacji deszczowej.

Otoczenie obszaru projektu planu od stron północnej i wschodniej stanowią kompleksy pól uprawnych, a od stron południowej i zachodniej zabudowa usługowa, produkcyjna oraz magazynowa, zlokalizowana na gruntach należących do gminy Komorniki, a także wielkopowierzchniowe obiekty handlowe zlokalizowane na terenie Poznania (Auchan, Decathlon).

2.2. Rzeźba terenu

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki, 1994) obszar projektu planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51)¹. Powierzchnię terenu opracowania kształtuje polodowcowa wysoczyzna morenowa płaska, charakteryzująca się korzystnymi warunkami dla rozwoju zabudowy.

Zgodnie z posiadanymi informacjami, na analizowanym obszarze rzeźba terenu wahają się w przedziale od 80,1 m n.p.m. (w najniższej położonej, północno-zachodniej, części opracowania) do

¹ bazagis.pgi.gov.pl

wartości 84,0 m n.p.m. (w części zachodniej, w rejonie zabudowy magazynowej w rejonie ul. Kolejowej w Plewiskach).

2.3. Budowa geologiczna i warunki gruntowe

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”², na głębokości od 1 m p.p.t. na przeważającej części obszaru projektu planu występują plejstoceny lodowcowe grunty spoiste, natomiast część centralną zajmują czwartorzędowe zwietrzliny rezydualne (eluwia), nierozdzielone litologicznie. Na głębokości 2 m p.p.t. cały obszar mpzp pokrywają plejstoceny lodowcowe grunty spoiste, których udział stopniowo maleje wraz z głębokością i na 4 m p.p.t. – w części zachodniej i południowo-zachodniej (w rejonie ulic Sycowskiej i Składowej) – pojawiają się plejstoceny wodno-lodowcowe grunty niespoiste, które na głębokości 5 m p.p.t. występują już na całym analizowanym obszarze.

Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych, analizowany obszar projektu planu charakteryzuje się występowaniem warunków przeciętnych dla zabudowy³.

2.4. Zasoby naturalne

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin⁴, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)⁵, gruntów leśnych⁶.

2.5. Gleby

Zgodnie z informacjami, przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej na obszarze analizowanego projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C występują grunty orne zaliczane do klasy bonitacyjnej IVa. Na terenie objętym ustaleniami projektu planu występują gleby bielcowe i pseudobielcowe, wykształcone na piaskach gliniastych lekkich zalegających na glinach lekkich, zaliczane zgodnie z klasyfikacją rolniczej przydatności gleb, do 4 bardzo dobrego kompleksu żyniego.

Zgodnie z „Atlasem geochemicznym Poznania i okolic”⁷ gleby w obrębie obszaru opracowania charakteryzują się odczynem obojętnym (pH 6,7–7,4).

Gleby w granicach obszaru opracowania uległy dużym przekształceniom na skutek ich rolniczego użytkowania, co spowodowało utratę ich naturalnych właściwości fizycznych i chemicznych. W obrębie terenów użytkowanych rolniczo gleby charakteryzują się przemieszaniem wierzchnich warstw profilu glebowego, następującym w wyniku przeprowadzania szeregu zabiegów agrotechnicznych (np. głęboka orka) oraz zmianami w składzie chemicznym (stosowanie nawozów azotowych, fosforowych).

Silniejszym przekształceniom antropogenicznym uległy natomiast gleby znajdujące się w bezpośrednim sąsiedztwie terenów komunikacyjnych położonych w granicach obszaru projektu planu, a więc w otoczeniu fragmentu ul. Sycowskiej oraz ul. Składowej, jak również w rejonie istniejącej zabudowy usługowej zlokalizowanej tuż poza obszarem opracowania, wzdłuż ul. Kolejowej na terenie gminy Komorniki. Charakteryzują się one występowaniem w profilu glebowym zanieczyszczeń fizycznych tj. żwir, gruz i inne, podobne materiały wykorzystywane przy inwestycjach budowlanych oraz obecnością zanieczyszczeń chemicznych tj. metale ciężkie (ołów i kadm) oraz węglowodory wielopierścieniowe. Ich obecność w glebie spowodowana jest głównie emisją zanieczyszczeń z ruchu komunikacyjnego i kumulowaniem się tych substancji w wierzchnich warstwach gleby w bezpośrednim sąsiedztwie szlaków komunikacyjnych.

² Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-4

³ j.w.

⁴ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

⁵ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

⁶ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

⁷ Lis J., Pasieczna A., PIG Warszawa 2005

2.6. Warunki wodne

Obszar opracowania mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu rzeki Odry, na obszarze zlewni III rzędu Strumienia Junikowskiego. Na terenie tym nie występują wody powierzchniowe pochodzenia naturalnego, tj. cieki czy zbiorniki wodne. Obszar projektu mpzp położony jest natomiast w zasięgu zlewni jednolitej części wód JCWP Potok Junikowski (PLRW60001718576) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Na terenach położonych w zasięgu granic analizowanego projektu mpzp wody podziemne występują w obrębie trzeciorzędowego piętra wodonośnego. Cały obszar objęty granicami projektu położony jest w zasięgu jednostki hydrogeologicznej oznaczonej symbolem CTrI (trzeciorzędowe piętro wodonośne), w obrębie której poziomem wodonośnym jest miocenijski poziom zbiornika wielkopolskiego, zbudowany z piasków (drobnoziarnistych i mułkowatych) o miąższości wynoszącej średnio 40 m. Utwory tego poziomu występują na głębokościach od 50 do 150 m p.p.t. (najczęściej 60-70 m), a jego nadkład stanowią słabo przepuszczalne gliny morenowe oraz iły poznańskie (utwory o bardzo niskim stopniu przepuszczalności)⁸. Wody tego poziomu charakteryzują się napiętym zwierciadłem. Zasilanie poziomu miocenijskiego odbywa się na drodze przesączania się wody z poziomów czwartorzędowych (poprzez kompleks iłów poznańskich i glin) oraz (lokalnie) poprzez przepływy w oknach hydrogeologicznych.

Powołując się na informacje zawarte w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”, pierwsze zwierciadło wód podziemnych w granicach przedmiotowego projektu planu występuje na głębokości 5-10 m p.p.t.⁹.

W granicach obszaru opracowania nie stwierdzono lokalizacji studni ujmujących wody poziomu trzeciorzędowego i poziomu czwartorzędowego. Analizowany obszar nie jest również położony w zasięgu stref ochronnych ujęć wód, dla których *Prawo wodne* ustanawia ograniczenia w zakresie użytkowania gruntów i korzystania z wód.

2.7. Szata roślinna i świat zwierzęcy

Flora omawianego obszaru projektu planu jest stosunkowo uboga, głównie ze względu na dotychczasowy sposób zagospodarowania tych terenów. Z uwagi na użytkowanie rolnicze znacznej części przedmiotowego obszaru występują tu monokultury roślin uprawnych, natomiast w obrębie nieużytków – synsantropijne zbiorowiska roślinne. Fragment obszaru projektu planu zlokalizowany bliżej ul. Sycowskiej porastają liczne, stosunkowo gęste, spontanicznie rozwijające się młode zadrzewienia złożone z samosiejek brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*).

W sąsiedztwie przebiegających przez ten teren dróg, na miedzach oraz na niezagospodarowanych fragmentach obszaru występują pospolite gatunki roślin, takie jak skrzyp polny (*Equisetum arvense*), rdest ptasi (*Polygonum aviculare*), rdest powojowy (*Bilderdykia convolvulus*), szczaw zwyczajny (*Rumex acetosa*), komosa biała (*Chenopodium album*), piaskowiec macierzankowy (*Arenaria serpyllifolia*), gwiazdnica pospolita (*Stellaria media*), rogownica pospolita (*Cerastium holosteoides*), kłkol polny (*Agrostemma githago*), bniec biały (*Silene alba*), mak polny (*Papaver rhoeas*), stulicha psia (*Descurainia sophia*), tasznik pospolity (*Capsella bursa-pastoris*), gorczyca polna (*Sinapis arvensis*), pięciornik srebrny (*Potentilla argentea*), wyka wąskolistna (*Vicia angustifolia*), lucerna sierpowata (*Medicago falcata*), koniczyna biała (*Trifolium repens*) i łąkowa (*T. pratense*), dziurawiec zwyczajny (*Hypericum perforatum*), fiołek polny (*Viola arvensis*), barszcz zwyczajny (*Heracleum sphondylium*), marchew zwyczajna (*Daucus carota*), powój polny (*Convolvulus arvensis*), niezapominajka polna (*Myosotis scorpioides*), przetacznik polny (*Veronica arvensis*), przytulia pospolita (*Galium mollugo*), babka lancetowata (*Plantago lanceolata*), babka zwyczajna (*Plantago major*), rumian polny (*Anthemis arvensis*), krwawnik pospolity (*Achillea millefolium*), rumianek bezpromieniowy (*Chamomilla suaveolens*), bylica piołun (*Artemisia absinthium*), bylica pospolita (*Artemisia vulgaris*), ostrożeń polny (*Cirsium arvense*) i lancetowaty (*C. vulgare*), chaber bławatek (*Centaurea cyanus*), cykoria podróżnik (*Cichorium intybus*), kozibród wielki (*Tragopogon dubius*), mlecż zwyczajny (*Sonchus oleraceus*), mniszek pospolity (*Taraxacum officinale*).

⁸ mapa hydrogeologiczna w skali 1:50 000, ark. Poznań (471), wersja cyfrowa

⁹ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapa głębokości do pierwszego zwierciadła wody podziemnej 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-4

Na terenie tym spotkać można również kilka gatunków traw, do których należą: kostrzewa czerwona (*Festuca rubra*), życica trwała (*Lolium perenne*), wiechlina roczna (*Poa annua*), wiechlina łąkowa (*Poa pratensis*), kupkówka pospolita (*Dactylis glomerata*), miotła zbożowa (*Apera spica-venti*), stokłosa miękka (*Bromus hordaceus*) oraz perz właściwy (*Elymus repens*).

Omawiany teren, wyznaczony granicami planu, nie obejmuje atrakcyjnych, zróżnicowanych siedlisk fauny. Na sytuację tą wpływa głównie dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu objętego analizą (pola uprawne, nieużytki) oraz terenów bezpośrednio z nim sąsiadujących. Większość występujących na tym terenie zwierząt stanowią gatunki, charakterystyczne dla terenów rolniczych, często będące szkodnikami upraw, np. jak wiele gatunków owadów żerujących na roślinach uprawnych czy gryzonie.

Większe bogactwo występowania (szczególnie owadów) towarzyszy fragmentom porośniętym przez dziko rosnące, kwitnące rośliny zielne, które są źródłem pokarmu dla owadów zapylających. W obrębie nieużytków spotkać można pasikonika zielonego (*Tettigonia viridissima*), wiele gatunków szarańczaków (*Acridoidea*), skorka pospolitego (*Forficula auricularia*), kowala bezskrzydłego (*Pyrrhocoris apterus*) oraz biedronkę siedmiokropkę (*Coccinella septempunctata*).

Obszar opracowania pozbawiony jest wód powierzchniowych w postaci cieków czy zbiorników wodnych, stąd też nie stanowi atrakcyjnego miejsca dla przedstawicieli płazów. W obrębie niezainwestowanych jeszcze nieużytków mogą natomiast występować jaszczurki zwinki (*Lacerta agilis*).

W związku z występowaniem w granicach projektu planu oraz w jego sąsiedztwie pól uprawnych, stanowiących znaczne połacie terenów otwartych, można tu zaobserwować skowronka (*Alauda arvensis*), świergotka łąkowego (*Anthus pratensis*), trznadla (*Emberiza citrinella*), czy pliszkę siwą (*Motacilla alba*). Na analizowanym obszarze stwierdzono także występowanie sroki (*Pica pica*), mazurka (*Passer montanus*) oraz wróbla (*Passer domesticus*). Możliwa jest również obecność na przedmiotowym obszarze ptaków drapieżnych (myszołów, błotniak stawowy), polujących na terenach użytkowanych rolniczo na niewielkie gryzonie.

Ssaki reprezentowane są głównie przez gryzonie – mysz polną (*Apodemus agrarius*), mysz zaroślową (*Apodemus sylvaticus*) oraz nornika (*Microtus*). Z uwagi na obecność w granicach projektu planu oraz w jego sąsiedztwie terenów użytkowanych rolniczo nie można również wykluczyć obecności sarny (*Capreolus capreolus*), dzików (*Sus scrofa*) oraz lisów (*Vulpes vulpes*), zajęcy (*Lepus europaeus*) migrujących przez kompleksy pól uprawnych.

2.8. Klimat lokalny

Według regionalizacji klimatycznej (Woś 1994) obszar objęty granicami planu, podobnie jak obszar całego Poznania, należy do Regionu Środkowowielkopolskiego.

Przeważającymi wiatrami w Poznaniu są wiatry z kierunku zachodniego, jednak ze względu na występowanie dość dużego akwenu wodnego i leśnego w części północnozachodniej miasta dominującym kierunkiem wiatru w tej części w 2018 roku był kierunek wschodni. Najrzadziej wiało z kierunków północnego i południowego. W 2018 r. dominowały wiatry, których średnia roczna prędkość wahała się od 3,1 do 5,1 m/s. Według rozkładu średnich miesięcznych prędkości wiatru w mieście, w 2018 r. najwyższe prędkości występowały w styczniu – 5,0 m/s, zaś najniższe w okresie letnim (sierpień – 3,1 m/s). Cisze i wiatry do 1,5 m/s występowały przez około 6,4% czasu w roku w całej strefie.

W strefie aglomeracji poznańskiej przeważają wpływy mas powietrza polarnomorskiego, napływającego z Oceanu Atlantyckiego. Znacznie mniejsze znaczenie mają masy powietrza polarno-kontynentalnego oraz zwrotnikowego. W 2018 r. najniższą średnią miesięczną temperaturę zanotowano w lutym (-3,2°C), a najwyższą w sierpniu (20,7°C). Średnia roczna temperatura w całej strefie wynosiła 9,7°C, natomiast średnia roczna amplituda – 23,9°C.

Roczna suma opadów w rejonie Poznania wynosi około 500 mm. Najwyższe w ciągu 2018 roku były opady letnie (lipiec 88,1 mm). Najniższe opady wystąpiły w lutym (7,5 mm). Średnia miesięczna opadu w 2018 r. wyniosła 39,7 mm.

Poziom średniej miesięcznej wilgotności względnej powietrza na obszarze strefy aglomeracji poznańskiej w 2018 roku wyniósł 74%. Najbardziej wilgotnymi miesiącami były miesiące zimowe (styczeń, listopad i grudzień, odpowiednio 86, 84 i 90%), najmniejszą wilgotność zanotowano w sierpniu 61%.

Okres wegetacyjny w rejonie miasta Poznania należy do najdłuższych w kraju i wynosi 220 dni.

2.9. Jakość powietrza atmosferycznego

W granicach projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C jako główne źródło emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą w jego bezpośrednim sąsiedztwie zabudowę usługową (głównie handlową) ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji.

Indywidualne instalacje grzewcze budynków, w zależności od rodzaju stosowanego paliwa (paliwa stałe, gazowe, płynne), generują różne ilości zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, obejmujących m.in. tlenki siarki (głównie SO₂), tlenki azotu (NO_x), dwutlenek węgla (CO₂) oraz pyły o zróżnicowanym składzie frakcyjnym (w tym pył PM₁₀ i pył PM_{2,5}).

Linijowe źródło zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego stanowi układ komunikacyjny, złożony z ulic Sycowskiej i Marii Lange (przebiegającej poza obszarem projektu) i ulic położonych już w Plewiskach, a więc ul. Składowej i ul. Kolejowej. Ruch samochodowy powoduje emisję do atmosfery szeregu zanieczyszczeń gazowych, powstających podczas spalania paliw płynnych w silnikach pojazdów, w tym m.in. węglowodorów aromatycznych (WWA), dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), tlenku węgla (CO) oraz substancji pyłowych, powstających w wyniku ścierania nawierzchni jezdni i opon pojazdów.

Ze względu na brak punktów pomiarowych, zlokalizowanych w granicach projektu mpzp, analizę jakości powietrza atmosferycznego przeprowadzono na podstawie wykonywanej przez GIOŚ (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu) rocznej oceny jakości powietrza dla poszczególnych stref, wyznaczonych w oparciu o ustawę Prawo ochrony środowiska. Teren będący przedmiotem niniejszego opracowania znajduje się w granicach strefy aglomeracja poznańska¹⁰.

Sporządzona w 2020 r. ocena jakości powietrza pod kątem ochrony zdrowia została wykonana odrębnie dla 12 zanieczyszczeń: dwutlenku siarki (SO₂), dwutlenku azotu (NO₂), benzenu (C₆H₆), tlenku węgla (CO), ozonu (O₃), pyłu zawieszonego PM₁₀ i zanieczyszczeń oznaczanych w pyłe PM₁₀: ołowiu (Pb), arsenu (As), kadmu (Cd), niklu (Ni) i benzo(a)pirenu (BaP), oraz pyłu zawieszonego PM_{2,5}. Jej wyniki prezentuje poniższa tabela.

Tabela 1. Klasyfikacja strefy aglomeracja poznańska w roku 2020 z uwzględnieniem kryteriów określonych w celu ochrony zdrowia

Nazwa strefy	Symbol klasy strefy dla poszczególnych substancji											
	SO ₂	NO ₂	C ₆ H ₆	CO	O ₃	PM ₁₀	Pb (PM ₁₀)	As (PM ₁₀)	Cd (PM ₁₀)	Ni (PM ₁₀)	BaP (PM ₁₀)	PM _{2.5}
aglomeracja poznańska	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	C	A

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim Raport wojewódzki za rok 2020, GIOŚ, Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.

Dla poziomu dopuszczalnego dwutlenku siarki, dwutlenku azotu, benzenu, tlenku węgla, pyłu zawieszonego PM₁₀, ołowiu oraz poziomu docelowego ozonu, arsenu, kadmu, niklu strefę aglomeracja poznańska zaliczono do klasy A. W przypadku pyłu PM_{2.5} strefę aglomeracja poznańska zaliczono również do klasy A. W roku 2020 stwierdzono natomiast przekroczenia poziomu docelowego dla benzo(a)pirenu – strefę zaliczono do klasy C.

Obszar analizowanego projektu mpzp znajduje się w zasięgu obszarów przekroczeń na terenie strefy aglomeracja poznańska wyznaczonych w 2020 r. dla B(a)P.

Ze względu na występowanie w aglomeracji poznańskiej przekroczeń dopuszczalnych poziomów pyłu PM₁₀ oraz benzo(a)pirenu konieczne było podjęcie działań, których realizacja doprowadziłaby do zmniejszenia emisji wspomnianych zanieczyszczeń do poziomów pozwalających na dotrzymanie obowiązujących standardów jakości powietrza atmosferycznego.

W latach ubiegłych zgodnie z wymogami ustawowymi opracowano programy naprawcze, wskazujące cele i działania jakie muszą zostać podjęte w celu przywrócenia standardów jakości powietrza, w tym:

- Program ochrony powietrza dla strefy – aglomeracja Poznań z dnia 31 grudnia 2007 r.¹¹,

¹⁰ Roczna ocena jakości powietrza w województwie wielkopolskim za rok 2020, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Poznaniu, Poznań, kwiecień 2021 r.

¹¹ Rozporządzenie Wojewody Wielkopolskiego Nr 39/07 z dnia 31 grudnia 2007 r., akt archiwalny

- Aktualizację Programu ochrony powietrza dla strefy: Aglomeracja Poznań (strefa Miasto Poznań) w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.¹²,
- Program ochrony powietrza w zakresie benzo-alfa-pirenu dla stref: Aglomeracja Poznańska, Miasto Leszno, strefy gnieźnieńsko-wrzesińskiej oraz strefy pilsko-złotowskiej w woj. Wielkopolskim z dnia 17 grudnia 2012 r.¹³,
- Program ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 26 października 2015 r.¹⁴,
- Aktualizację Programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ oraz B(a)P dla strefy aglomeracja poznańska, którego integralną część stanowi plan działań krótkoterminowych w zakresie pyłu PM₁₀ z dnia 24 czerwca 2019 r.¹⁵

Obecnie dla strefy aglomeracja poznańska obowiązuje „Program Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzony uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.¹⁶, opracowany z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu. Jego integralną część stanowi Plan Działania Krótkoterminowych (kod Programu PL3001PM10dBaPa_2018).

Podobnie jak w przypadku poprzednich dokumentów, Program ten określa szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P. Wśród nich wskazuje działania naprawcze związane z wprowadzaniem do mpzp odpowiednich zapisów, umożliwiających ograniczenie emisji pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P, w zakresie m.in.:

- układu zabudowy zapewniającego przewietrzanie miasta,
- wprowadzania zieleni izolacyjnej, w tym zieleni wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu,
- zachowania ciągłości korytarzy ekologicznych,
- kształtowania zabudowy w sposób umożliwiający swobodny przepływ mas powietrza,
- stosowania odpowiednich wskaźników powierzchni biologicznie czynnej towarzyszącej zabudowie,
- tworzenia publicznych terenów zieleni urządzonej, w tym parków i skwerów,
- uwzględniania rozbudowy i kształtowania sieci ulic obwodowych powodujących eliminację lub ograniczenie ruchu tranzytowego, oraz umożliwiających uspokojenie ruchu w obszarach wewnątrz dzielnicowych, tworzenia stref ruchu pieszego i uspokojonego w szczególności na obszarze śródmieścia,
- wdrażania rozwiązań systemowych dedykowanych rozwojowi ruchu rowerowego i pieszego,
- umieszczania (w miarę możliwości) w planach miejscowych zapisów dotyczących zakazu likwidacji sieci ciepłowniczej i przyłączy oraz zmiany ogrzewania zbiorowego (z sieci ciepłowniczej) na indywidualne.

2.10. Klimat akustyczny

Tereny w obszarze opracowania projektu planu – użytkowane obecnie rolniczo – nie podlegają ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska*¹⁷ oraz rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku¹⁸. Ochronie takiej nie podlegają również tereny w bezpośrednim i bliskim otoczeniu obszaru projektu planu.

Na podstawie dokumentacji aktualnej *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*¹⁹ źródło hałasu samochodowego dla obszaru opracowania stanowi ul. Sycowska, której fragment znajduje się w granicach projektu planu. Na podstawie badań hałasu z 2017 r., ponad połowa obszaru projektu planu – położona bliżej ul. Sycowskiej – znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu samochodowego o poziomie przekraczającym wartość $L_{DWN} = 55$ dB w porze dzień-noć-wieczór, prawie jedna

¹² Uchwała Nr XXIX/561/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 508, akt archiwalny)

¹³ Uchwała Nr XXIX/566/12 z dnia 17 grudnia 2012 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2013 r., poz. 509, akt archiwalny)

¹⁴ Uchwała Nr XI/316/15 z dnia 26 października 2015 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z 2015 r., poz. 6241, akt archiwalny)

¹⁵ Uchwała Nr IX/166/19 z dnia 24 czerwca 2019 r. (Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 01.07.2019 r., poz. 6238, akt archiwalny)

¹⁶ Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

¹⁷ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.)

¹⁸ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

¹⁹ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, lemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

piąta – także położona bliżej ul. Sycowskiej – znajduje się pod wpływem oddziaływania takiego hałasu o poziomie przekraczającym wartość $L_{DWN} = 60$ dB, natomiast ok. jedna dwudziesta – znajduje się pod wpływem oddziaływania takiego hałasu o poziomie przekraczającym wartość $L_{DWN} = 65$ dB. Najmniej korzystne warunki akustyczne panują w środowisku wzdłuż pasa drogowego ul. Sycowskiej, gdzie hałas samochodowy kształtuje się na poziomie ok. $L_{DWN} = 70$ dB, w porze dzieńno-wieczorno-nocnej. W porze nocnej prawie połowa obszaru projektu planu – położona bliżej ul. Sycowskiej – znajduje się w zasięgu oddziaływania hałasu samochodowego o poziomie przekraczającym wartość $L_N = 50$ dB, natomiast ok. jedna dziesiąta znajduje się pod wpływem oddziaływania takiego hałasu o poziomie przekraczającym wartość $L_N = 55$ dB. Podobnie jak w porze dzieńno-wieczorno-nocnej, również w porze nocnej najniekorzystniejsze warunki akustyczne panują w środowisku wzdłuż pasa drogowego ul. Sycowskiej, gdzie hałas kształtuje się na poziomie nieznacznie przekraczającym poziom $L_N = 60$ dB.

Według dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017*²⁰, na obszar opracowania nie oddziałuje hałas tramwajowy oraz hałas kolejowy. Na obszar opracowania nie oddziałuje obecnie również hałas lotniczy – w tym wypadku hałas lotniczy z położonego bliżej lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny.

Na podstawie dokumentacji *Mapy akustycznej miasta Poznania 2017* jw. brak jest informacji o uciążliwym akustycznie oddziaływaniu zakładów przemysłowych i usługowych, zlokalizowanych aktualnie w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania. Wynika to także z faktu, że dokumentacja jw. odnosi się jedynie do przedsięwzięć, które uzyskały pozwolenia zintegrowane.

Podsumowując można stwierdzić, że obszar projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, nie wymaga obecnie ochrony akustycznej w środowisku, a także że nie jest źródłem uciążliwych oddziaływań akustycznych dla terenów położonych w obszarze projektu planu oraz dla terenów otaczających obszar opracowania. Obszar objęty granicami projektu planu skażony jest hałasem samochodowym z ul. Sycowskiej, której fragment znalazł się w granicach projektu planu.

2.11. Jakość wód

W granicach projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie stwierdzono obecności wód powierzchniowych, w związku z czym w niniejszej prognozie nie przedstawiono informacji w tym zakresie.

Obszar projektu mpzp położony jest w zasięgu zlewni jednolitej części wód powierzchniowych JCWP Potok Junikowski (kod PLRW60001718576). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”²¹, ww. JCWP określona została jpotok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych. Przedmiotowa JCWP zagrożona jest nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 r. dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego.

Zgodnie z ostatnimi wynikami badań zebranymi dla powyższej zlewni w punkcie pomiarowo-kontrolnym POTOK JUNIKOWSKI – LUBOŃ JCWP Potok Junikowski została następująco skwalifikowana²²:

- w klasie elementów biologicznych – 4 (2017 r.),
- w klasie elementów fizykochemicznych – >2 (2017 r.),
- klasyfikacja potencjału ekologicznego – 4, słaby potencjał ekologiczny (2017 r.),
- ocena stanu jcwp – zły stan wód (2017).

Analizy jakości wód podziemnych wykonano w oparciu o ocenę jakości wód podziemnych prowadzoną dla jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) przez Państwowy Instytut Geologiczny. Zgodnie z podziałem obszaru dorzeczy na 172 JCWPd, obszar całego miasta Poznania zlokalizowany jest w zasięgu JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Według „Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, celem środowiskowym dla JCWPd nr 60 jest osiągnięcie dobrego stanu chemicznego oraz dobrego stanu ilościowego. Wody te nie są zagrożone nieosiągnięciem ww. celu.

²⁰ *Mapa akustyczna miasta Poznania 2017*, AkustiX, Iemitor OCHRONA ŚRODOWISKA, wrzesień 2017

²¹ Dz. U. z 2016 r., poz. 1967

²² Ocena stanu jednolitych części wód rzek i zbiorników zaporowych w latach 2014-2019 na podstawie monitoringu, GIOŚ, <https://www.gios.gov.pl/pl/stan-srodowiska/monitoring-wod>

W 2016 r. stan chemiczny wód JCWPd nr 60 został oceniony jako słaby, natomiast stan ilościowy jako dobry²³, natomiast w 2019 r. zarówno stan ilościowy, jak i stan chemiczny oceniono jako dobry²⁴.

W 2020 roku PIG Państwowy Instytut Badawczy w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przeprowadził monitoring operacyjny stanu chemicznego wybranych jednolitych części wód podziemnych. Na podstawie analizy wyników badań wyznaczono klasy jakości wód podziemnych w punktach pomiarowych²⁵. Zgodnie z tymi badaniami w 2020 r. JCWPd nr 60 uzyskała II klasę jakości (wody dobrej jakości)²⁶.

2.12. Obszary cenne kulturowo

W rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie występują żadne zabytki.

3. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTU PLANU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE USTAWY O OCHRONIE PRZYRODY

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego czy też stanowiska dokumentacyjnego.

Do obszarów podlegających ochronie, znajdujących się w najmniejszej odległości od analizowanego obszaru należą natomiast Fort IX (ok. 3,8 km od północnej granicy projektu planu) oraz Fort IXa (ok. 4,7 km od granicy północnej projektu mpzp). Obiekty te stanowią elementy współtworzące Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005, który został włączony do europejskiej sieci Natura 2000 ze względu na występowanie miejsc hibernacji nietoperzy, w tym gatunków wskazanych w Załączniku II Dyrektywy Siedliskowej. Jak podają źródła literaturowe, w przypadku fortyfikacji najbardziej istotnym zagrożeniem dla zachowania zimowisk nietoperzy są działania powodujące zmianę mikroklimatu panującego w fortach, m.in. szczególne zamykanie otworów wlotowych, zaburzających cyrkulację powietrza, osuszanie podziemi oraz zbyt częsta obecność człowieka w fortach (w trakcie hibernacji nietoperzy). Działania te dotyczą zatem obiektów stanowiących miejsce zimowania nietoperzy i zasadniczo nie są związane ze sposobem zagospodarowania terenów położonych poza ich bezpośrednim sąsiedztwem. Z uwagi na powyższe, zakłada się, że realizacja ustaleń projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie spowoduje wystąpienia niekorzystnych oddziaływań na przedmiot ochrony oraz integralność wspomnianego obszaru.

Na obszarze objętym analizowanym projektem mpzp nie stwierdzono występowania istotnych problemów, wynikających z konieczności zachowania wyjątkowo cennych przyrodniczo komponentów środowiska naturalnego. Na terenie tym nie zidentyfikowano zbiorowisk roślinnych o znacznej wartości przyrodniczej, a także stanowisk gatunków zagrożonych wyginięciem w skali regionu czy kraju.

W przypadku terenów zlokalizowanych w granicach obszaru analizowanego projektu mpzp nie stwierdzono występowania problemów ochrony środowiska wynikających z braku dostępu do sieci infrastruktury technicznej. W granicach projektu planu (w liniach rozgraniczających ul. Sycowskiej) przebiega magistrała wodociągowa, kolektor kanalizacji sanitarnej oraz kolektor kanalizacji deszczowej. Obecność ww. sieci powoduje jednak pewne ograniczenia w zagospodarowaniu terenów, wywołane koniecznością zachowania wolnych przestrzeni nad daną siecią lub urządzeniem technicznym. Szerokości stref ochronnych ustalane są przez gestorów sieci i uzależnione są głównie od rodzaju i średnicy uzbrojenia. W przypadku kanałów kanalizacyjnych sugerowane przez gestorów strefy wynoszą po 2,5 m od osi przewodu w obie strony. W przypadku sieci wodociągowej należy

²³ <https://mjwp.gios.gov.pl/mapa/mapa,172.html>

²⁴ wg „Raportu z oceny stanu jednolitych części wód podziemnych w dorzeczach – stan na rok 2019”, PIG, PIB, Warszawa, listopad 2020

²⁵ Klasyfikacja ustalona zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 11 października 2019 r. w sprawie kryteriów i sposobu oceny stanu jednolitych części wód podziemnych (Dz. U. 2019 poz. 2148)

²⁶ <http://mjwp.gios.gov.pl/wyniki-badan/wyniki-badan-2020.html>

uwzględnić strefy ochronne (teren wolny od zabudowy stałej i tymczasowej oraz zadrzewień) dla wodociągów, które wynoszą w zależności od średnicy od 3 m do 5 m szerokości liczonej od osi przewodu w każdą stronę, natomiast dla ciągów kanałów, które wynoszą po 2,5 m szerokości liczonej od osi przewodu w każdą stronę.

Biorąc pod uwagę stwierdzone przekroczenia jakości powietrza w zakresie pyłu PM₁₀ i benzo(a)pirenu dla strefy aglomeracja poznańska, przedstawione i przeanalizowane w rozdz. 2.9 prognozy, istotnym aspektem projektowanego planu będzie również zaproponowanie odpowiednich rozwiązań, których realizacja służyć będzie zmniejszaniu stężeń powyższych substancji do poziomów dopuszczalnych.

4. INFORMACJA O GŁÓWNYCH CELACH I ZAWARTOŚCI PROJEKTU PLANU

4.1. Cel opracowania projektu planu

Stosownie do zapisów art. 14 ust 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, głównym celem sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest ustalenie przeznaczenia terenów oraz określenie sposobów ich zagospodarowania i zabudowy.

Głównym założeniem sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C jest sformułowanie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój na omawianym obszarze zabudowy usługowo-produkcyjnej, a tym samym i aktywizację gospodarczą tej części miasta. Plan miejscowy sprecyzuje kierunek rozwoju przestrzennego obszaru, umożliwiający jego przestrzenne uporządkowanie i bezkolizyjne funkcjonowanie. Ze względu na planowaną aktywizację nowych powierzchni usługowo-produkcyjnych, niezbędne jest także określenie kompleksowej i efektywnej obsługi komunikacyjnej dla nowej zabudowy, powiązanie nowych elementów komunikacyjnych z zewnętrznym układem transportowym oraz zapewnienie nowym terenom inwestycyjnym wszystkich niezbędnych elementów infrastruktury technicznej.

Sporządzenie i uchwalenie mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowo w Poznaniu – część C pozwoli jednocześnie na stworzenie podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych w postępowaniach dotyczących pozwoleń na budowę.

4.2. Ustalenia projektu planu

Analizowany projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C składa się z części tekstowej, sporządzonej w formie projektu uchwały Rady Miasta Poznania oraz z części graficznej – rysunku projektu planu, sporządzonego w skali 1:1000.

Część tekstowa projektu mpzp zawiera zapisy dotyczące: przeznaczenia terenów oraz linii rozgraniczających tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania, zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego, wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych, szczegółowych parametrów i wskaźników zagospodarowania terenów, szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu (w tym zakazu zabudowy), a także zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej. Dla wszystkich terenów położonych w zasięgu granic projektu mpzp określono stawkę służącą naliczeniu opłaty z tytułu wzrostu wartości nieruchomości.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C ustala przeznaczenie pod następujące funkcje:

- teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, oznaczony na rysunku planu symbolem: **UC/U/P**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KD-Z**, **2KD-Z**, **1KD-D**, **2KD-D**.

W zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego w projekcie planu ustalono:

- w przypadku lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², wykształcenie przestrzeni w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym, przestrzeni:
 - dla ruchu pieszych,
 - z obiektami małej architektury,
 - z zielenią;
- zakaz lokalizacji:
 - ogrodzeń pełnych oraz z betonowych elementów prefabrykowanych od strony dróg publicznych i przestrzeni w ciągu komunikacyjnym obiektów handlowych łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym,
 - urządzeń reklamowych, z wyjątkiem umieszczanych na elewacjach budynków o powierzchni urządzenia nieprzekraczającej 15% powierzchni każdej elewacji,
 - szyldów, tablic reklamowych i urządzeń z wykorzystaniem ekranów plazmowych typu led lub typu LCD,
 - wolno stojących garaży jednokondygnacyjnych,
 - miejsc postojowych dla samochodów w pasie terenu pomiędzy linią rozgraniczającą tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania a linią zabudowy;
- dopuszczenie lokalizacji:
 - szyldów, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu:
 - sytuowanych na budynkach,
 - w formie masztów flagowych,
 - w formie wolno stojących pylonów o wysokości nie większej niż 15,0 m,
 - w formie wolno stojących pylonów o wysokości nie większej niż 40,0 m, po jednym na każdej działce budowlanej oraz nie więcej niż trzy na terenie **UC/U/P**,
 - tablic informacyjnych, z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń projektu planu,
 - obiektów małej architektury.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustalono:

- zagospodarowanie zielenią nieutwardzonych fragmentów terenu,
- dla budynków z pomieszczeniami wymagającymi komfortu akustycznego stosowanie rozwiązań wynikających z zasad akustyki budowlanej,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.

W zakresie wymagań wynikających z potrzeb kształtowania przestrzeni publicznych w obrębie poszczególnych terenów dróg publicznych, w projekcie planu ustalono nadanie spójnego charakteru elementom zagospodarowania m.in. obiektom małej architektury, oświetlenia oraz nawierzchniom.

W zakresie szczegółowych parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonego na rysunku planu symbolami **UC/U/P** w projekcie planu ustalono:

- lokalizację zabudowy zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu, z dopuszczeniem:
 - wysunięcia przed linię zabudowy, w granicach danego terenu, elementów drugorzędnych takich jak schody, pochylnie, itp. zlokalizowanych poniżej poziomu parteru budynku,
 - w pasie terenu pomiędzy liniami rozgraniczającymi dróg publicznych a liniami zabudowy lokalizacji stróżówek, portierni oraz wolno stojących stacji transformatorowych o powierzchni zabudowy nie większej niż 40,0 m²,
- zakaz lokalizacji szkół, domów opieki społecznej i szpitali oraz domów studenckich,
- w przypadku lokalizacji na działce budowlanej obiektu handlowego jego powierzchnię sprzedaży nie większą niż 20 000 m²,
- w przypadku sytuowania budynków w odległości mniejszej niż 30 m od linii rozgraniczającej teren **UC/U/P** z terenami **1KD-Z** i **2KD-Z**, lokalizację przynajmniej 60% długości jednej ze ścian budynku równoległe do linii zabudowy od strony terenów **1KD-Z** i **2KD-Z**,
- powierzchnię zabudowy działki budowlanej nie większą niż 70%,

- udział powierzchni biologicznie czynnej działki budowlanej nie mniejszy niż 20%, w tym lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- wysokość zabudowy nie większą niż:
 - 16,0 m dla budynków,
 - 20,0 m dla budowli wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczno-użytkową,
- dowolną geometrię dachów,
- dopuszczenie lokalizacji:
 - ciągów pieszych, rowerowych lub pieszo-rowerowych,
 - dróg wewnętrznych wyposażonych w jezdnię i co najmniej jednostronny chodnik,
- dostęp do przyległych dróg publicznych lub do dróg publicznych poprzez dopuszczone planem drogi wewnętrzne.

W zakresie parametrów i wskaźników kształtowania zabudowy oraz zagospodarowania terenów oznaczonych na rysunku planu symbolami: **1KD-Z**, **2KD-Z**, **1KD-D**, **2KD-D** w projekcie planu ustalono:

- na terenach **1KD-Z** i **2KD-Z** lokalizację:
 - jezdni,
 - dwustronnych chodników na terenie **1KD-Z**, i co najmniej jednostronnego chodnika na terenie **2KD-Z**,
 - ścieżki rowerowej,
- na terenie **1KD-D** lokalizację jezdni i co najmniej jednostronnego chodnika,
- na terenie **2KD-D** lokalizację elementów pasa drogowego lub ich fragmentów, w nawiązaniu do zagospodarowania drogi położonej poza granicami planu.

W zakresie szczegółowych zasad i warunków scalania i podziału nieruchomości dla terenu **UC/U/P** w projekcie planu ustalono:

- powierzchnię działki nie mniejszą niż 5000 m²,
- szerokość frontu działki nie mniejszą niż 50 m,
- kąt położenia granic działki w stosunku do pasa drogowego od 70° do 130°.

W zakresie szczególnych warunków zagospodarowania terenów oraz ograniczeń w ich użytkowaniu w projekcie planu ustalono:

- na terenach **KD-Z** i **KD-D** zakaz lokalizacji budynków;
- uwzględnienie wymagań i ograniczeń wynikających z przebiegu sieci infrastruktury technicznej, w tym wskazanych na rysunku planu kolektora sanitarnego i kolektorów deszczowych oraz magistrali wodociągowej,
- zakaz lokalizacji nowych zjazdów z terenów **KD-Z** z wyjątkiem zjazdu na teren **UC/U/P** na odcinku określonym na rysunku mpzp.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji w projekcie planu ustalono:

- dla dróg publicznych:
 - **KD-Z** – drogi klasy zbiorczej,
 - **KD-D** – drogi klasy dojazdowej;
- szerokość dróg w liniach rozgraniczających, zgodnie z rysunkiem planu,
- zachowanie ciągłości powiązań elementów pasów drogowych, w granicach planu oraz z zewnętrznym układem drogowym,
- na terenach dróg publicznych parametry zgodnie z klasyfikacją,
- na terenach dopuszczonych dróg wewnętrznych szerokość:
 - jezdni nie mniejszą niż 5,0 m,
 - chodników nie mniejszą niż 2,0 m,
- dopuszczenie zmniejszenia szerokości elementów, o których mowa powyżej:
 - w przypadku istniejących dróg niespełniających wymagań, o których mowa w ustaleniach projektu planu
 - w przypadku kolizji z istniejącymi elementami zagospodarowania,
 - dla jezdni ze względu na potrzebę uspokojenia ruchu,

- na terenach **KD-D** i drogach wewnętrznych dopuszczenie stosowania technicznych elementów uspokojenia ruchu,
- dopuszczenie na terenach dróg lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem elementów układu drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich,
- nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk postojowych dla samochodów osobowych,
- nakaz zapewnienia na działce budowlanej stanowisk postojowych dla rowerów,
- przy obliczaniu wymaganej liczby stanowisk postojowych dla samochodów osobowych i rowerów, uzależnionej od powierzchni budynku, uwzględnienie jego powierzchni użytkowej, pomniejszonej o powierzchnię pomieszczeń pomocniczych, technicznych, gospodarczych i technologicznych nie przeznaczonych na pobyt ludzi, powierzchnię magazynową oraz zaplecze komunikacyjne, w tym powierzchnię garażową,
- co najmniej 5% udział stanowisk postojowych przystosowanych do obsługi pojazdów zaopatrzonych w kartę parkingową w wymaganej liczbie stanowisk postojowych dla samochodów osobowych,
- zaokrąglenie liczby stanowisk do najbliższej wartości całkowitej, przy czym nie może to być mniej niż 1 stanowisko,
- w przypadku lokalizacji usług wymagających dostaw towarów, nakaz zapewnienia na działce budowlanej miejsc do przeładunku towarów, zlokalizowanych poza stanowiskami dla samochodów osobowych i rowerów.

W zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów infrastruktury technicznej w projekcie planu ustalono:

- powiązanie sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci,
- dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej, monitoringu wizyjnego oraz systemu służb ratowniczych i bezpieczeństwa publicznego,
- wysokość budowli związanych z infrastrukturą techniczną telekomunikacyjną nie większą niż 49 m od poziomu terenu,
- zakaz lokalizacji nowych napowietrznych sieci infrastruktury technicznej.

4.3. Powiązanie ustaleń projektu planu z innymi dokumentami

Stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*, zapisy projektu planu miejscowego muszą być zgodne z zapisami studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy, a rada gminy uchwała plan miejscowy dopiero po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium. Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy sporządza się w celu określenia polityki przestrzennej gminy, w tym lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego.

W Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania²⁷ obszar projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C obejmuje tereny przeznaczone pod zabudowę, oznaczone symbolem **U/P** – tereny zabudowy usługowej, produkcyjnej, składów i magazynów. Na obszarze projektu mpzp wskazano także przebieg drogi zbiorczej **kdZ.2** (ul. Sycowska) oraz zasięg obszaru, na którym dopuszczona jest lokalizacja obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Dla terenów **U/P** jako kierunek wiodący Studium wskazuje zabudowę usługową lub obiekty produkcyjne, składy, magazyny. W ramach kierunku uzupełniającego możliwe jest przeznaczenie tych terenów pod zieleń (np. parki, skwery), tereny komunikacji i infrastruktury technicznej. W zakresie parametrów zabudowy Studium określa dla tych terenów lokalizację zabudowy niskiej i średniowysokiej, z dopuszczeniem – dla obiektów produkcyjnych i magazynowo-składowych – lokalizacji zabudowy wysokiej w przypadkach wynikających z potrzeb technologicznych, a nie kolidujących z uwarunkowaniami urbanistyczno-krajobrazowymi.

W granicach obszaru projektu mpzp Studium dopuszcza lokalizację na terenach **U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m², przy czym nowe realizacje²⁸ nie mogą przekraczać 20000 m² poza obszarze funkcjonalnego śródmieścia. Parametry i gabaryty dla wszystkich tego typu obiektów winny być określone na etapie sporządzania planu miejscowego, a wszystkie

²⁷ Uchwała LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

²⁸ poza terenami wskazanymi w planach miejscowych obowiązujących w chwili wejścia w życie Studium

wskazane na rysunku Studium lokalizację wspomnianych obiektów handlowych należy traktować jako dopuszczenie i miejsca potencjalnej lokalizacji (a nie przesądzonej). Ponadto, Studium wskazuje, iż w przypadku lokalizacji obiektu handlowego o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² postuluje się formę galerii oraz zróżnicowanie funkcjonalne obiektu (połączenie kilku funkcji usługowych – preferowane: handel, kultura, gastronomia, rekreacja itp.), a także wymaga się kształtowania przestrzeni ośrodkotwórczej poprzez:

- wyznaczenie lokalizacji stref ruchu pieszego i rowerowego, odpowiednio odseparowanych od ruchu samochodowego,
- aranżację zagospodarowania terenu w sposób zachęcający do przebywania w tej przestrzeni (mała architektura, zieleń, pokrycie powierzchni),
- minimalizowanie uciążliwości obsługi komunikacyjnej obiektu.

Podsumowując, rozwiązania funkcjonalno-przestrzenne wskazane w analizowanym projekcie mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C należy uznać za zgodne z kierunkami przeznaczenia wskazanymi dla analizowanego obszaru w Studium.

4.4. Potencjalne zmiany stanu środowiska w przypadku braku realizacji ustaleń projektu planu

Brak planu miejscowego dla danego terenu powoduje utrudnienia w określeniu sposobu postępowania w sprawach przeznaczania terenów na określone cele oraz ustalania zasad ich zagospodarowania i zabudowy (stosownie do ustawy z dnia 27 marca 2003 r. *o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym*). Sytuacja taka utrudnia kształtowanie ładu przestrzennego obszaru oraz skuteczną ochronę jego środowiska przyrodniczego.

Odstąpienie od realizacji ustaleń projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C może być związane z wystąpieniem zjawisk o niekorzystnym charakterze, wynikającym z potencjalnej możliwości realizacji na przedmiotowym obszarze nowych inwestycji budowlanych, nie uwzględniających specyficznych uwarunkowań lokalnych. W przypadku odstąpienia od sporządzania i uchwalenia mpzp, wszelkie nowe inwestycje budowlane prowadzone będą w oparciu o decyzje administracyjne – decyzje o warunkach zabudowy – które nie zawsze stanowią skuteczne narzędzia kształtowania ładu przestrzennego. Realizacja polityki przestrzennej wyłącznie w oparciu o decyzje administracyjne (wynikające z zasady dobrego sąsiedztwa) nie gwarantuje władzom Miasta wystarczającej kontroli nad procesami inwestycyjnymi. Taka sytuacja prowadzić może do powstania swoistej mozaiki funkcjonalnej i szczególnie niekorzystnego przenikania się funkcji kolidujących ze sobą, zwłaszcza mieszkaniowej i przemysłowej.

Pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni również ochronę środowiska przyrodniczego. Plan miejscowy, w powiązaniu z innymi przepisami prawa, określa i porządkuje szereg zagadnień związanych z ochroną środowiska przyrodniczego, w tym zwłaszcza kwestie związane z ochroną zieleni, ochroną powierzchni ziemi, ochroną powietrza atmosferycznego, ochroną przed hałasem.

Sporządzenie i uchwalenie dla przedmiotowego obszaru planu miejscowego pozwoli na jednoznaczne określenie przeznaczenia poszczególnych terenów, a także sposobów ich zagospodarowania, zgodnie z przyjętą dla tego obszaru w Studium polityką przestrzenną, determinowaną w znacznym stopniu lokalizacją obszaru planu w peryferyjnej części miasta oraz bliskością, zarówno istniejących jak i projektowanych, istotnych szlaków komunikacyjnych, generujących znaczne uciążliwości akustyczne. Co szczególnie istotne dla omawianego obszaru, plan miejscowy pozwoli na jednoznaczne określenie terenów, w obrębie których możliwe będzie lokalizowanie obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Do najważniejszych potencjalnych zmian w środowisku przyrodniczym, jakie mogłyby nastąpić w przypadku braku realizacji planu miejscowego, można zaliczyć m.in.:

- realizację zabudowy o funkcjach kolidujących ze sobą, zwłaszcza w przypadku jednoczesnej lokalizacji zabudowy o funkcji mieszkaniowej i przemysłowo-usługowej,
- pogorszenie walorów krajobrazowych omawianego obszaru oraz pojawienie się konfliktów społecznych, wynikających głównie z uciążliwości generowanych przez nowe tereny działalności gospodarczej,
- zbyt intensywne zainwestowanie poszczególnych terenów,

- zbyt drastyczne zmniejszenie udziału powierzchni biologicznie czynnych i związane z tym zmniejszenie infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu i pogorszenie warunków retencyjnych terenów,
- zwiększenie zagrożenia zanieczyszczenia środowiska gruntowo-wodnego oraz wód podziemnych na skutek braku regulacji kwestii związanych z możliwością rozbudowy i modernizacji sieci infrastruktury technicznej,
- brak wymogu kształtowania nowych elementów zieleni, zapewniających podbudowę biologiczną terenów przeznaczonych pod zabudowę i terenów komunikacyjnych, ale także znacząco wpływających na walory krajobrazowe terenów zlokalizowanych w granicach obszaru projektu mpzp.

5. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBLU MIĘDZYNARODOWYM, KRAJOWYM I LOKALNYM ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **międzynarodowym oraz wspólnotowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Dyrektywę 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, zwaną dyrektywą w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko (SEA), jej celem jest zapewnienie wysokiego poziomu ochrony środowiska i przyczynienie się do uwzględnienia aspektów środowiskowych w przygotowaniu i przyjmowaniu planów i programów w celu wspierania stałego rozwoju. Zgodnie z tą dyrektywą wszystkie plany i programy sporządzane i przyjmowane na szczeblu krajowym, regionalnym lub lokalnym, które potencjalnie mogą powodować znaczący wpływ na środowisko, podlegają procedurze oceny wpływu na środowisko. Transpozycja dyrektywy w polskim prawodawstwie nastąpiła w ustawie o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko, która to określa m.in. zasady i tryb w sprawach procedury strategicznej oceny oddziaływania na środowisko, której jednym z elementów jest właśnie prognoza oddziaływania na środowisko sporządzana dla projektów mpzp;
- Dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1), stanowiącą o utrzymaniu jakości powietrza tam, gdzie jest ona dobra, oraz jej poprawie w pozostałych przypadkach – cel szczególnie istotny w kontekście obowiązywania dla Poznania programu ochrony powietrza w zakresie pyłu PM10 i benzo(a)pirenu, realizowany w projekcie mpzp m.in. poprzez ustalenie: zakazu stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w dopuszczonych do stosowania indywidualnych systemach grzewczych, powiązania infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym, zapewnienia dostępu do sieci oraz pośrednio również poprzez ustalenie nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich wolnych od utwardzenia fragmentów terenów, a także na terenie **UC/U/P** wprowadzenie wymogu lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **krajowym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry²⁹ - dokument o charakterze strategicznym, przenoszący założenia i cele zawarte w tzw. Ramowej Dyrektywie Wodnej³⁰. Plan ten jest narzędziem planistycznym, stanowiącym podstawę przy podejmowaniu decyzji wpływających na stan zasobów wodnych oraz formułujący zasady gospodarowania wodami w przyszłości. W planie tym opisano stan wód powierzchniowych i podziemnych, określono cele środowiskowe dla jednolitych części wód i obszarów chronionych oraz wskazano zadania prowadzące do osiągnięcia dobrego stanu wód.

²⁹ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 18.10.2016 r. w sprawie Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry (Dz. U. z 2016 r., poz. 1967)

³⁰ Dyrektywa 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. ustanawiająca ramy wspólnotowego działania w dziedzinie polityki wodnej (Dz. Urz. WE L 327 z 22 grudnia 2000 r.)

W kontekście analizowanego projektu mpzp istotne jest uwzględnienie celów środowiskowych wyznaczonych dla JCWP Potok Junikowski (PLRW60001718576). Zgodnie z informacjami zawartymi w „Planie gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry”, ww. JCWP określona została jako potok nizinny piaszczysty na utworach staroglacjalnych. Przedmiotowa JCWP zagrożona jest nieosiągnięciem celów środowiskowych, która aktualnie przedstawia zły stan wód. Dla ww. JCWP określono cel środowiskowy, jakim jest osiągnięcie do 2021 r. dobrego stanu chemicznego oraz dobrego potencjału ekologicznego.

Analizując wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C na osiągnięcie ww. celów środowiskowych nie przewiduje się wystąpienia negatywnego oddziaływania w tym zakresie. Do projektu mpzp wprowadzono zapisy, których docelowa realizacja sprzyjać będzie osiągnięciu wskazanych celów. Wśród nich wymienić należy przede wszystkim następujące ustalenia:

- określenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UC/U/P**,
 - nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
 - dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
 - powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci.
- Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020) – SPA2020 wpisuje się w ramową politykę Unii Europejskiej w zakresie adaptacji do zmian klimatu, której celem jest poprawa odporności państw członkowskich na aktualne i oczekiwane zmiany klimatu, zwracając szczególną uwagę na lepsze przygotowanie do ekstremalnych zjawisk klimatycznych i pogodowych oraz redukcję kosztów społeczno-ekonomicznych z tym związanych. Głównym celem SPA2020 jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmian klimatu, realizowane poprzez określenie działań adaptacyjnych, które należy podjąć do 2020 roku w najbardziej wrażliwych na zmiany klimatu obszarach, takich jak: gospodarka wodna, rolnictwo, leśnictwo, różnorodność biologiczna, zdrowie, energetyka, budownictwo i gospodarka przestrzenna, obszary zurbanizowane, transport, obszary górskie i strefy wybrzeża. Działania adaptacyjne zawarte w SPA2020 obejmują zarówno przedsięwzięcia techniczne, np. budowę niezbędnej infrastruktury przeciwpowodziowej, jak i zmiany regulacji prawnych, np. w systemie planowania przestrzennego ograniczające możliwość zabudowy terenów zagrożonych powodziami. Wśród planowanych do realizacji inwestycji znajduje się szereg przedsięwzięć poprawiających jakość życia mieszkańców i pobudzających wzrost gospodarczy. Planowane działania obejmują np. poprawę jakości wód, rozwój odnawialnych źródeł energii, zwiększenie zalesienia czy wsparcie dla rozwoju technologii środowiskowych. Podjęte zostaną również działania edukacyjne, wyjaśniające opinii publicznej zjawisko zmian klimatu. Spośród zapisów omawianego w prognozie projektu planu, wpisujących się w ww. cele wyznaczone w SPA2020, wymienić można ustalenia dotyczące:
- nakazu zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
 - określenia minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UC/U/P**,
 - ustalenia lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
 - wymogu wykształcenia przestrzeni z zielenią w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym – w przypadku lokalizacji na terenie **UC/U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
 - dopuszczenia lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
 - dopuszczenia stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe.

Do dokumentów stworzonych na szczeblu **lokalnym**, formułujących cele ochrony środowiska istotne z punktu widzenia planowania przestrzennego, w tym też analizowanego projektu mpzp, zaliczyć można m.in.:

- Program Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020 z perspektywą do 2024 roku. W Programie wytypowano – w poszczególnych obszarach interwencji – cele ekologiczne wraz

z kierunkami działań, które sformułowano na podstawie głównych zagrożeń środowiska rozpatrywanych w kontekście aktualnych i planowanych wymogów prawnych oraz potrzeb i możliwości realizacyjnych Miasta. W ramach poszczególnych obszarów interwencji wskazano m.in. następujące cele strategiczne (jak również kierunki interwencji polityki ekologicznej):

- poprawa jakości powietrza i ochrona klimatu – cele: osiągnięcie dobrej jakości powietrza i jakości życia mieszkańców, rozwój gospodarki niskoemisyjnej we wszystkich sektorach – zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych,
- zagrożenie hałasem – cele: osiągnięcie dobrego stanu klimatu akustycznego (bez przekroczeń dopuszczalnych norm hałasu), zmniejszenie hałasu komunikacyjnego w przestrzeni miejskiej;
- pola elektromagnetyczne – cel: utrzymanie stopnia emisji pól elektromagnetycznych poniżej dopuszczalnego poziomu;
- gospodarowanie wodami – cel: racjonalne korzystanie z zasobów wodnych, ochrona przed powodzią, suszą i deficytem wody;
- gospodarka wodno-ściekowa – cel: poprawa jakości wody, rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej;
- ochrona zasobów geologicznych – cele: ochrona złóż kopalin, ograniczenie presji wywieranej przez wydobywanie złóż;
- ochrona gleb – cel: poprawa jakości gleby i ziemi;
- zasoby przyrodnicze – cel: ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz tworzenie sieci obszarów chronionych;
- monitoring środowiska – cel: zapewnienie stałego i rzetelnego monitoringu środowiska.

Część z celów jest realizowana poprzez ustalenia omawianego w prognozie projektu mpzp, wśród których wskazać należy:

- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UC/U/P**,
- ustalenie lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- wymóg wykształcenia przestrzeni z zielenią w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym – w przypadku lokalizacji na terenie **UC/U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- dla budynków z pomieszczeniami wymagającymi komfortu akustycznego stosowanie rozwiązań wynikających z zasad akustyki budowlanej.

Eliminowaniu potencjalnych problemów akustycznych w środowisku służyć będzie zakaz lokalizacji szkół, domów opieki społecznej i szpitali oraz domów studenckich w granicach projektu planu.

6. PRZEWIDYWANE ODDZIAŁYWANIA USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA ŚRODOWISKO

6.1. Oddziaływanie na powierzchnię ziemi

W kontekście oceny oddziaływań na środowisko przyrodnicze, przekształcenia powierzchni ziemi, rozumianej zgodnie z ustawą z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* jako ukształtowanie terenu, gleby, ziemia i wody gruntowe, są szczególnie istotne, powodują bowiem szereg zmian wśród pozostałych komponentów środowiska przyrodniczego, a poza tym należą do zmian trwałych. Antropogeniczne przeobrażenia powierzchni ziemi związane są z działaniami techniczno-inżynierskimi, a zasięg tych zmian warunkowany jest skalą projektowanych inwestycji, zwłaszcza przewidywanej powierzchni nowej inwestycji oraz głębokością prowadzonych prac ziemnych.

Projekt mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C obejmuje tereny niezagospodarowane – użytkowane rolniczo grunty orne oraz nieużytki, a więc obszary o dominującym udziale powierzchni biologicznie czynnych. Projekt planu zakłada zainwestowanie całego analizowanego obszaru. Wspomniane powyżej tereny, obecnie użytkowane rolniczo oraz nieużytki, przeznaczone zostały pod lokalizację nowych obiektów handlowych

o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (teren **UC/U/P**), jak również nowych elementów układu komunikacyjnego (budowa na terenie **1KD-D** drogi klasy dojazdowej po śladzie obecnej drogi gruntowej oraz rozbudowa na terenie **2KD-D** drogi (ul. Składowej) położonej poza granicą mpzp, a także sieci infrastruktury technicznej.

Realizacja nowej zabudowy, a także inwestycji drogowych i infrastrukturalnych spowodują trwałe przekształcenie powierzchni ziemi. Zasięg przewidywanych zmian będzie zależał od projektowanej głębokości realizacji elementów fundamentowych obiektów i elementów infrastruktury. W trakcie prowadzenia prac budowlanych będzie ona adaptowana do założeń poszczególnych projektów inwestycyjnych. Powoduje to powstanie nowych form antropogenicznych, np.: nasypów czy powierzchni niwelowanych. Skutkiem realizacji wszystkich wymienionych inwestycji budowlanych będzie uszczelnienie powierzchni, dotąd biologicznie czynnej. Rozbudowa układu drogowego będzie wymagała użycia ciężkiego sprzętu budowlanego, umożliwiającego utwardzenie powierzchni oraz zastosowania materiałów budowlanych znacząco zmieniających właściwości podłoża.

Zmiany właściwości fizycznych i chemicznych podłoża wystąpią także na skutek dopuszczonych w planie robót w zakresie rozbudowy infrastruktury technicznej. W związku z prowadzeniem prac może dojść do przekształcenia powierzchni ziemi o charakterze lokalnym i czasowym, wynikającym z konieczności wykonania wykopów, a także przemieszczenia lub wprowadzania nowych elementów infrastruktury technicznej. Umieszczenie pod powierzchnią terenu elementów wchodzących w skład sieci infrastruktury będzie za sobą niosło trwałe oddziaływanie na warunki gruntowe. Odpowiednie zabezpieczenie tego typu instalacji będzie najprawdopodobniej wymagało umieszczenia w glebie materiałów wpływających na właściwości gruntu. Zjawisko to będzie odgrywało istotną rolę w kształtowaniu powierzchni oraz zmianie warunków gruntowych, głównie ze względu na skalę działania (konieczność uzbrojenia terenów z uwagi na brak istniejącej sieci infrastruktury).

Krótkoterminowe oddziaływania na powierzchnię ziemi, zwłaszcza w zakresie przekształceń właściwości chemicznych i fizycznych podłoża, dotyczyć będą również terenów bezpośrednio sąsiadujących z planowanymi inwestycjami, zwłaszcza komunikacyjnymi oraz infrastrukturalnymi. Ich czasowe obciążenie na skutek wykorzystania ciężkiego sprzętu budowlanego spowoduje degradację naturalnego systemu kapilarnego, decydującego o retencji wody, jej dostępności dla roślin oraz wymianie gazowej w profilu glebowym. Należy tu jednak zaznaczyć, że oddziaływania te ustąpią po zakończeniu prac budowlanych.

Opisane wyżej przewidywane inwestycje, wynikające z zapisów projektu planu, będą wpływać na zmianę powierzchni ziemi oraz zmianę struktury i funkcjonowania innych elementów środowiska w sposób trwały lub co najmniej długoterminowy. Należy jednak pokreślić, że zjawiska te będą procesami niezbędnymi dla przeprowadzenia przekształceń funkcjonalno-przestrzennych, planowanych na omawianym obszarze.

Biorąc pod uwagę potrzebę ograniczania skali oraz zasięgu trwałych zmian w środowisku przyrodniczym, istotne są zapisy projektu planu ustalające dla terenu **UC/U/P** maksymalną powierzchnię zabudowy (nie większą niż 70% działki budowlanej), minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej (nie mniejszy niż 20%) oraz nakazujące lokalizację zabudowy zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu (z uwzględnieniem pozostałych ustaleń projektu planu w zakresie pewnych odstępstw). Pozwoli to na ograniczenie przestrzeni, na której dojdzie do nieodwracalnych zmian powierzchni ziemi i pozostawienie na każdej działce niezabudowanych powierzchni o zbliżonym do naturalnego podłożu gruntowym. Bardzo ważny jest także zapis projektu planu ustalający wymóg zagospodarowania zielenią nieutwardzonych fragmentów terenów. Zapis ten jest istotny z punktu widzenia ochrony powierzchni ziemi i podłoża, ponieważ roślinność pozwala na uniknięcie lub przynajmniej znaczne ograniczenie wymywania gruntów, a także sprzyja absorpcji części ładunków zanieczyszczeń i blokuje ich przedostawanie się do głębszych warstw gleby. Ważny będzie również odpowiedni dobór gatunków roślin, wprowadzanych na terenach nieutwardzonych, odpowiadających lokalnym wymaganiom siedliskowym, oraz tych odpornych na specyficzne, miejskie warunki podłoża i zanieczyszczenia środowiska, co zapewni lepszy rozwój wprowadzanej zieleni i jednocześnie wpłynie pozytywnie na komfort zamieszkania i użytkowania poszczególnych terenów.

Ponadto, do działań minimalizujących negatywne oddziaływanie na powierzchnię ziemi i środowisko gruntowo-wodne na etapie realizacyjnym poszczególnych inwestycji zaliczyć można:

- ograniczenie do niezbędnego minimum terenów zajętych techniczną ingerencją, w tym terenu zaplecza budowy i parku maszyn, a także czasu trwania robót budowlanych,

- zapewnienie funkcjonalności systemu gospodarowania odpadami i odzyskanymi materiałami,
- zastosowanie odpowiednich odwodnień budowlanych,
- racjonalne gospodarowanie odpadami na etapie eksploatacji inwestycji nadążające za postępem robót,
- zagospodarowywanie powierzchni terenów zdegradowanych w wyniku działalności związanej z budową i utrzymaniem urządzeń i instalacji.

Podsumowując, należy stwierdzić, że realizacja ustaleń projektu planu przyczyni się do wystąpienia negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi i warunki gruntowe w obrębie znacznej części terenów znajdujących się na obszarze opracowania, które częściowo zostały już antropogenicznie przekształcone w skutek rolniczego użytkowania, lub uległy przeobrażeniom w wyniku procesów inwestycyjnych w granicach opracowania (realizacja istniejących terenów komunikacji) oraz na terenach sąsiednich. Realizacja ustaleń planu miejscowego nie spowoduje zatem utraty szczególnie wartościowych czy też naturalnych elementów ukształtowania terenu. Poza tym, projekt planu zawiera ustalenia, których realizacja pozwoli ograniczyć skalę negatywnych oddziaływań na powierzchnię ziemi.

6.2. Oddziaływanie na zasoby naturalne

W związku z tym, że na omawianym obszarze nie znajdują się żadne udokumentowane zasoby naturalne w postaci złóż kopalin, nie prognozuje się oddziaływań na nie na skutek realizacji ustaleń mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C.

6.3. Oddziaływanie na wody powierzchniowe i podziemne

W granicach projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie występują żadne zbiorniki i ciekі wodne, w związku z czym realizacja jego ustaleń nie będzie oddziaływać w sposób bezpośredni na wody powierzchniowe.

Niekorzystne oddziaływania na wody podziemne towarzyszyć będą natomiast realizacji ustaleń projektu mpzp dotyczących lokalizacji nowej zabudowy, modernizacji, rozbudowy i budowy nowych elementów układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej. Umożliwiona zapisami projektu planu realizacja na terenie **UC/U/P** nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, jak również nowych elementów układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej, będzie związana z koniecznością trwałego uszczelnienia znacznej części terenu (w miejscu posadowienia budynków oraz lokalizacji jezdni), skutkującego ograniczeniem powierzchni umożliwiającej infiltrację wód opadowych i roztopowych, przyspieszeniem tempa spływu powierzchniowego z terenów o utwardzonej nawierzchni oraz zwiększeniem ryzyka zanieczyszczenia wód podziemnych na skutek prowadzenia niewłaściwej gospodarki wodno-ściekowej.

Aby ograniczyć niekorzystne skutki realizacji zabudowy (w odniesieniu do jakości i zasobów wód powierzchniowych i podziemnych w obrębie całej JCWP Potok Junikowski oraz JCWPd nr 60) dla terenu **UC/U/P** szczegółowo określono m.in. maksymalną powierzchnię zabudowy (nie większą niż 70% działki budowlanej), minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej (nie mniejszy niż 20%, w tym lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu). Umożliwi to zachowanie powierzchni pozwalających na infiltrację wód opadowych i roztopowych do gruntu oraz uniemożliwi całkowite uszczelnienie powierzchni ziemi w granicy terenu **UC/U/P**.

Niezwykle istotne dla ochrony jakości istniejących wód podziemnych jest sposób postępowania z wytworzonymi w granicach obszaru mpzp ściekami, których ilość wzrośnie na skutek realizacji nowej zabudowy usługowej, składów, magazynów lub w efekcie powstania nowych obiektów handlu wielkopowierzchniowego. Projekt planu nie precyzuje rozwiązań w tym zakresie, co oznacza, że zagadnienia gospodarki wodno-ściekowej prowadzone będą wyłącznie w oparciu o przepisy odrębne. Zgodnie z art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. *o utrzymaniu czystości i porządku w gminach*, właściciele nieruchomości zapewniają utrzymanie czystości i porządku poprzez przyłączenie nieruchomości do istniejącej sieci kanalizacyjnej lub, w przypadku gdy budowa sieci kanalizacyjnej jest technicznie lub ekonomicznie nieuzasadniona, wyposażenie nieruchomości w zbiornik bezodpływowy nieczystości ciekłych lub w przydomową oczyszczalnię ścieków bytowych, spełniające wymagania określone w przepisach odrębnych. W granicach projektu planu (w liniach

rozgraniczających ul. Sycowskiej) przebiega kolektor kanalizacji sanitarnej, stąd też zakładać należy, iż wszystkie nowe inwestycje zostaną podłączone do sieci kanalizacji sanitarnej, tym bardziej, że projekt planu ustala nakaz powiązania sieci infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienia dostępu do sieci, a także dopuszcza roboty budowlane w zakresie sieci infrastruktury technicznej.

Analizowany obszar zaopatrzony jest również w sieć wodociagową (w liniach rozgraniczających ul. Sycowskiej przebiega magistrala wodociagowa, a projekt planu zakłada rozbudowę sieci wodociagowej rozdzielczej), stąd przyjmuje się, że nowa zabudowa podłączona będzie do projektowanego systemu wodociagowego.

Wraz z powstaniem na terenie **UC/U/P** nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów zwiększy się znacząco ilość wód opadowych i roztopowych, które będzie trzeba w odpowiedni sposób zagospodarować. W tym zakresie w analizowanym projekcie mpzp dopuszczono lokalizację obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.

Z ekologicznego punktu widzenia za najbardziej korzystne uznaje się rozwiązania sprzyjające możliwie maksymalnemu utrzymaniu wód opadowych i roztopowych w granicach poszczególnych terenów, a tym samym i danej zlewni³¹. Zagospodarowanie wód opadowych i roztopowych na terenie jest szczególnie korzystne w przypadku terenów charakteryzujących się dużym udziałem powierzchni zagospodarowanych zielenią i niewielkim udziałem powierzchni trwale uszczelnionych. Odprowadzania wód opadowych i roztopowych do sieci kanalizacji deszczowej umożliwia natomiast właściwe gospodarowanie wodami opadowymi i roztopowymi na terenach, w obrębie których możliwości ich zagospodarowania na terenie są ograniczone (np. istnieje duży udział powierzchni trwale uszczelnionych, warunki gruntowe uniemożliwiające szybką infiltrację wód, płytkie zaleganie zwierciadła wód gruntowych). Dlatego mając na uwadze konieczność ograniczenia negatywnych oddziaływań na zasoby wodne, zwłaszcza w kontekście obecnie już obserwowanych zmian klimatu i coraz częściej obserwowanych zjawisk ekstremalnych, np. deszczy nawalnych, należy dołożyć wszelkich starań aby część wód z opadu została zagospodarowana w granicach działek budowlanych. Niezbędne jest zatem zachowanie powierzchni biologicznie czynnych, chłonnych, które będą w stanie opóźnić odpływ wód, odciążyć system kanalizacji deszczowej i częściowo zredukować przepływ w przypadku opadów ekstremalnych. Należy jednocześnie podkreślić, że zachowanie powierzchni przepuszczalnych dla wód z opadów stanowi obecnie jeden z podstawowych działań planistycznych służących adaptacji do zmian klimatu w obrębie terenów zurbanizowanych, ponieważ to właśnie od rodzaju pokrycia powierzchni ziemi zależy wielkość spływu wód opadowych i roztopowych.

Pozytywnie ocenia się również wszystkie ustalenia projektu planu w zakresie ochrony istniejącej w granicy planu zieleni i kształtowania jej nowych elementów. Roślinność odgrywa ważną rolę w cyklu hydrologicznym terenów, pozwala na zwiększenie powierzchni chłonnej dla wód opadowych i roztopowych, a w konsekwencji również na ograniczenie negatywnych skutków ekstremalnych zjawisk takich jak deszcze nawalne. Zieleń zapobiega erozji gleby, a przez to spowalnia odpływ powierzchniowy. Dodatkowo dzięki temu, że pobiera i magazynuje wilgoć, wspomaga też retencję gruntową i glebową i uczestniczy w procesie infiltracji wody opadowej do wód gruntowych. Poza tym, woda zatrzymuje się na powierzchni roślin, co pozwala w pewnym stopniu zmniejszyć wielkość opadu, który następnie albo spada na ziemię z opóźnieniem, albo wchłaniany jest częściowo przez samą roślinę albo z niej odparowuje.

W tym zakresie do projektu planu wprowadzono istotne zapisy ustalające zagospodarowanie zielenią nieutwardzonych fragmentów terenu oraz nakazujące lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu. Istotny będzie również wymóg wykształcenia przestrzeni z zielenią w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym – w przypadku lokalizacji na terenie **UC/U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

³¹ Należy jednak pamiętać, że obowiązujące obecnie przepisy prawa uniemożliwiają wprowadzenie jednoznacznego wymogu zagospodarowania wód opadowych i roztopowych na terenach działek budowlanych, na których lokalizowana jest zabudowa, przy jednoczesnym dostępie do sieci kanalizacji deszczowej. Zgodnie z zapisem §28 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz.U. z 2019 r. poz. 1065), teren, na którym będzie lokalizowany budynek powinien być wyposażony w kanalizację umożliwiającą odprowadzanie wód opadowych do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej. Natomiast wyłącznie w przypadku budynków niskich (do 12 m) lub budynków, dla których nie ma możliwości przyłączenia do sieci kanalizacji deszczowej lub ogólnospławnej, dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych na własny teren nieutwardzony, do dołów chłonnych lub do zbiorników retencyjnych.

Oddziaływanie na jakość zasobów wodnych może wystąpić na etapie realizacyjnym i może być głównie wynikiem: nieodpowiedniego odprowadzania wód opadowych i roztopowych oraz ścieków z rejonu budowy, odwadniania wykopów do wód powierzchniowych oraz nieodpowiedniego prowadzenia prac budowlanych. Na terenach projektowanych inwestycji, niezbędne będzie odpowiednie zorganizowanie placów zaplecza budowy. Poza zaspokojeniem potrzeb socjalnych, place budowy będą służyły jako miejsca postojowe dla maszyn budowlanych i pojazdów ciężarowych. Podczas tankowania maszyn budowlanych oraz podczas ich awarii i napraw istnieje potencjalne zagrożenie występowania wycieków paliwa, olejów (szczególnie oleju hydraulicznego) i innych płynów eksploatacyjnych, które potencjalnie mogą zanieczyścić grunt i wody podziemne. W związku z powyższym, podczas realizacji należy zabezpieczyć teren budowy, a wszelkie prace budowlane wykonywać w sposób jak najmniej inwazyjny dla zachowania stosunków wodnych i jakości wód na przedmiotowych terenach. Na etapie sporządzania projektów budowlanych poszczególnych inwestycji należy przewidzieć wykonywanie prac budowlanych w taki sposób, aby ich realizacja nie stanowiła źródła uciążliwości dla zasobów wodnych w fazie budowy. Takie ustalenia nie są jednak przedmiotem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

6.4. Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, szatę roślinną i zwierzęta

Planowany sposób zagospodarowania terenów objętych ustaleniami projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C niewątpliwie będzie wpływał na poszczególne komponenty środowiska, w tym na kształtowanie lokalnej różnorodności biologicznej, szatę roślinną i zwierzęta.

Na skutek realizacji ustaleń analizowanego projektu planu, umożliwiającego lokalizację na terenie **UC/U/P** nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, jak również nowych elementów układu komunikacyjnego (budowa na terenie **1KD-D** drogi klasy dojazdowej po śladzie obecnej drogi gruntowej oraz rozbudowa na terenie **2KD-D** drogi (ul. Składowej) położonej poza granicą mpzp, a także sieci infrastruktury technicznej, występujące w obrębie obszaru opracowania tereny dotychczas użytkowane rolniczo i nieużytki zostaną niemal całkowicie przekształcone w tereny zabudowane oraz tereny komunikacyjne.

Realizacja nowych inwestycji budowlanych, w trakcie której prowadzone będą prace przy użyciu ciężkiego sprzętu budowlanego, spowoduje znaczne uszczuplenie areалу powierzchni biologicznie czynnej, usunięcie dużej części roślinności oraz zniszczenie wierzchniej warstwy gleby, odpowiadającej w dużej mierze za obecny, biologiczny potencjał tych terenów. Stopniowy rozwój zabudowy oraz infrastruktury komunikacyjnej na omawianym obszarze będzie powodował systematyczne uszczuplanie powierzchni zajmowanych obecnie przez zbiorowiska segetalne, agrofitycenozy pól uprawnych, ugorowe i zbiorowiska synantropijne ruderalne. Zdecydowanie największych strat w szacie roślinnej spodziewać się należy w wyniku usunięcia z obszaru nieużytku zlokalizowanego od strony ul. Sycowskiej stosunkowo gęstych, spontanicznie rozwijających się młodych zadrzewień, złożonych z samosiejek brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*). Tak więc w wyniku realizacji ustaleń projektu planu dotychczas występująca w granicach obszaru opracowania zieleń częściowo zastąpiona zostanie typową zielenią urządzoną, towarzyszącą nowej zabudowie usługowej, produkcyjnej, składom, magazynom lub obiektom handlu wielkopowierzchniowego. Będzie ona realizowana w ramach wymaganej do zachowania powierzchni biologicznie czynnych, które zgodnie z projektem planu, muszą być zagospodarowane zielenią. Zachowanie odpowiednio dużych powierzchni biologicznie czynnych, zagospodarowanych zielenią może zwiększyć faktyczny potencjał gatunkowy roślinności tych terenów. Warunkiem koniecznym będzie jednak wprowadzenie wartościowszej jakościowo zieleni wysokiej, składającej się z drzew i krzewów, kosztem zmniejszenia ilości powierzchni trawiastych.

Przeobrażenia szaty roślinnej spowodują również znaczne zmiany siedliskowe w obrębie fauny. Należy spodziewać się stopniowego wypierania z analizowanego obszaru gatunków zwierząt charakterystycznych wyłącznie dla terenów rolniczych oraz wzrostu liczebności gatunków dobrze przystosowanych do bytowania na terenach zurbanizowanych.

Projekt planu zawiera natomiast ustalenia, których realizacja pozwoli na pewne ograniczenie negatywnych oddziaływań spowodowanych przekształcaniem terenów obecnie wyłączonych z zabudowy (użytkowanych rolniczo i nieużytków) w tereny zabudowy. Czynnikiem, który może łagodzić negatywne dla środowiska przyrodniczego skutki antropopresji oraz może wspomagać zachowanie ekologicznych funkcji terenów jest wykształcenie odpowiednich układów przestrzennych

zabudowy oraz wprowadzenie obowiązku zachowania powierzchni biologicznie czynnych, zapewniających warunki życia organizmów żywych, produkcji materii organicznej oraz warunki infiltracji wód opadowych i roztopowych do gruntu. W tym celu w projekcie planu dla terenu **UC/U/P** szczegółowo określono m.in. maksymalną powierzchnię zabudowy (nie większą niż 70% działki budowlanej), minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej (nie mniejszy niż 20%, w tym lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu), a także sposób lokalizowania zabudowy – zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu (z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń). Wprowadzono również obowiązek zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni terenów wolnych od utwardzenia.

Lokalizacja nowej zabudowy wraz z niezbędną infrastrukturą oraz rozbudowa układu komunikacyjnego w obszarze opracowania spowoduje zanik terenów upraw polowych i nieużytków, których roślinność obecnie stanowi źródło pokarmu dla wielu zwierząt. Efektem zmian będzie zatem pogorszenie warunków dla bytujących lub przemieszczających się po tych terenach zwierząt. Z czasem, na skutek postępującej urbanizacji, silnie przekształcony krajobraz stanie się miejscem występowania nowych gatunków fauny, przystosowanych do życia w środowisku miejskim. Przekształcenia monokulturowych terenów upraw rolnych na tereny zabudowy, z udziałem określonej minimalnej powierzchni biologicznie czynnej, zwykle zagospodarowywanej trwałymi kompozycjami zieleni ozdobnej, będzie miało z czasem pozytywny wpływ, gdyż spowoduje pojawienie się nowych gatunków zwierząt. Zapisy projektu planu generalnie sprzyjać będą zasiedlaniu tych terenów przez gatunki przystosowane do obecności i działalności człowieka. Wprowadzenie w projekcie mpzp zapisów ograniczających intensywność planowanej zabudowy oraz wymagających zapewnienia odpowiedniego udziału powierzchni biologicznie czynnej, pozwoli na pewne ograniczenie strat poniesionych w wyniku przekształceń funkcjonalno-przestrzennych tych terenów.

Czasowy oraz ograniczony przestrzennie niekorzystny wpływ na zwierzęta wystąpi na etapie realizacji poszczególnych inwestycji, wymagających prowadzenia prac budowlanych z wykorzystaniem ciężkiego sprzętu. Działania te wiązać się będą z generowaniem hałasu (silniki pracujących maszyn) oraz zniszczeniem pokrywy roślinnej w obrębie części terenu (tymczasowe drogi dojazdowe, miejsca składowania materiałów budowlanych), co skutkować będzie czasowym wycofywaniem się z tych terenów bardziej wrażliwych gatunków zwierząt. Przewiduje się jednak, że niekorzystne oddziaływania ustąpią po zakończeniu prac budowlanych i nie będą wpływać w sposób długofalowy na kształtowanie charakteru lokalnej fauny.

6.5. Oddziaływanie na krajobraz

Zmiana dotychczasowego sposobu użytkowania większości terenów objętych granicą projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C w sposób istotny wpłynie na ich walory krajobrazowe. Dominujący obecnie na tym terenie otwarty krajobraz rolniczy zostanie niemal całkowicie przekształcony, gdyż w miejscu pól uprawnych i terenów niezagospodarowanych (nieużytków) pojawi się dominująca w krajobrazie nowa zabudowa usługowa lub wielkopowierzchniowe obiekty handlowe, lub też obiekty produkcyjne, składy i magazyny, wraz z obsługującymi ją szlakami komunikacyjnymi oraz elementami infrastruktury technicznej. Inwestycje budowlane prowadzone w tym zakresie stanowią będą kontynuację już rozpoczętego procesu rozwoju terenów budowlanych w obrębie Fabianowa i Kotowa.

Na etapie realizacyjnym, w wyniku organizacji placów budowy oraz prowadzenia prac budowlanych związanych z lokalizacją nowych budynków oraz realizacją nowego układu drogowego, oddziaływania na krajobraz będą negatywne. Będzie to jednak oddziaływanie krótkoterminowe.

Wprowadzenie do środowiska na terenach dotąd niezainwestowanych nowych kubaturowych obiektów budowlanych, a szczególnie mocno wyróżniających się w krajobrazie budynków usługowych, produkcyjnych, składów, magazynów czy wielkopowierzchniowych obiektów handlowych wpłynie na stopniowe, trwałe przekształcenie dotychczasowego krajobrazu. Należy jednak uznać planowane inwestycje jako sposób racjonalnego wykorzystania potencjału miejskich terenów.

Pomimo znaczących zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów znajdujących się w granicach analizowanego obszaru, zapisy projektu umożliwiają utworzenie nowej, uporządkowanej w zakresie kształtowania zabudowy i zieleni, przestrzeni. W celu uzyskania wspomnianego efektu wprowadzono szereg rozwiązań wpływających korzystnie na ograniczenie negatywnych skutków, jakie mogłyby się pojawić w związku ze zmianą dotychczasowego sposobu zagospodarowania i użytkowania tych terenów.

Analizowany projekt planu wprowadza ustalenia w zakresie zasad ochrony i kształtowania ładu przestrzennego, których realizacja wpłynie będzie na kształtowanie lokalnych walorów krajobrazowych na terenach przeznaczonych pod zabudowę. Lokalizacja budynków zgodnie z wyznaczonymi liniami zabudowy oraz realizacja zapisów, określających parametry zabudowy, takie jak maksymalna powierzchnia zabudowy i maksymalna wysokość budynków, czy budowli wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczno-użytkową, umożliwi wykształcenie zabudowy o spójnym charakterze, komponującej się z obecnie istniejącymi już w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania budynkami usługowymi i przemysłowymi.

W celu kształtowania ładu przestrzennego i poprawy walorów krajobrazowych poszczególnych terenów w projekcie planu wprowadzono szereg ustaleń dotyczących lokalizacji elementów dysharmonizujących przestrzeń wizualną. W tym zakresie projekt planu wprowadza zakaz lokalizacji:

- ogrodzeń pełnych oraz z betonowych elementów prefabrykowanych od strony dróg publicznych i przestrzeni w ciągu komunikacyjnym obiektów handlowych łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym,
- urządzeń reklamowych, z wyjątkiem umieszczanych na elewacjach budynków o powierzchni urządzenia nieprzekraczającej 15% powierzchni każdej elewacji,
- szyldów, tablic reklamowych i urządzeń z wykorzystaniem ekranów plazmowych typu led lub typu LCD,
- wolno stojących garaży jednokondygnacyjnych,
- miejsc postojowych dla samochodów w pasie terenu pomiędzy linią rozgraniczającą tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania a linią zabudowy.

Pozytywnie na walory krajobrazowe analizowanego obszaru oddziaływać będą natomiast wszystkie ustalenia dotyczące ochrony i kształtowania zieleni, w tym przede wszystkim nakaz zagospodarowania zielenią nieutwardzonych fragmentów terenu, określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UC/U/P**, jak również ustalenie lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu, czy wymóg wykształcenia przestrzeni z zielenią w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym – w przypadku lokalizacji na terenie **UC/U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

Reasumując, projekt planu, pomimo wprowadzenia nowego sposobu użytkowania i zagospodarowania na terenie **UC/U/P**, pozwoli na wytworzenie zurbanizowanych przestrzeni o korzystnych walorach krajobrazowych.

6.6. Oddziaływanie na powietrze

Umożliwienie lokalizacji na przedmiotowym obszarze projektowanej zabudowy o znacznej powierzchni i kubaturze oraz specyficznej funkcji może wpłynąć na wzrost poziomu emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza atmosferycznego. Prognozuje się natomiast, że emisja ta nie będzie stanowić zagrożenia dla dotrzymania standardów jakości powietrza. Proponowane przeznaczenie terenów objętych projektem mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C pod lokalizację na terenie **UC/U/P** nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, jak również nowych elementów układu komunikacyjnego (budowa na terenie **1KD-D** drogi klasy dojazdowej po śladzie obecnej drogi gruntowej oraz rozbudowa na terenie **2KD-D** drogi (ul. Składowej) położonej poza granicą mpzp) oraz sieci infrastruktury technicznej, nie wpłynie znacząco na pogorszenie jakości powietrza atmosferycznego na tym terenie.

Pojawienie się nowej zabudowy skutkować może lokalnym zwiększeniem liczby źródeł emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych, na skutek uruchomienia nowych, indywidualnych instalacji grzewczych, wykorzystywanych w celu dostarczenia ciepła do poszczególnych budynków. Zapisy projektu planu wprowadzają jednak ustalenia pozwalające na ograniczenie emisji zanieczyszczeń do powietrza. Projekt przewiduje powiązanie infrastruktury technicznej z układem zewnętrznym oraz zapewnienie dostępu do sieci. Dopuszczono również stosowanie indywidualnych systemów grzewczych, przy czym ustalono zakaz stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe. Przestrzeganie powyższego zapisu umożliwi ograniczenie emisji zanieczyszczeń powstających w obrębie indywidualnych systemów grzewczych, funkcjonujących w obrębie projektowanej zabudowy (w szczególności zanieczyszczeń pyłowych). Wprowadzenie tego rodzaju zakazów nawiązuje również

do ustaleń zawartych w obowiązującym aktualnie „Programie Ochrony Powietrza dla strefy aglomeracja poznańska”, zatwierdzonym uchwałą Nr XXI/393/20 Sejmiku Województwa Wielkopolskiego z dnia 13 lipca 2020 r.³², opracowanym z uwagi na stwierdzone przekroczenia poziomu dopuszczalnego pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz poziomu docelowego benzo(a)pirenu, określającym szereg koniecznych do podjęcia działań, których zastosowanie jest niezbędne dla przywrócenia standardów jakości powietrza w zakresie stężeń pyłu zawieszonego PM₁₀ oraz B(a)P.

W przypadku powstania nowego zainwestowania na terenie **UC/U/P**, nastąpi wzrost natężenia ruchu na ulicach otaczających analizowany obszar, co będzie niekorzystnie oddziaływać na jakość powietrza na terenie planu oraz w jego bezpośrednim otoczeniu. Możliwy jest również wzrost ilości CO, NO_x, pyłów i węglowodorów związany z poruszaniem się pojazdów.

Niewielki, czasowy wzrost emisji zanieczyszczeń powietrza może wystąpić na etapie prowadzenia prac budowlanych, umożliwiających realizację ustaleń planu. Wzrost stężeń zanieczyszczeń gazowych, związanych z pracą silników maszyn budowlanych oraz zanieczyszczeń pyłowych, powstających w wyniku przemieszczania mas ziemnych oraz stosowania różnego rodzaju materiałów budowlanych, będzie miał charakter punktowy i krótkotrwały, i ustąpi całkowicie po zakończeniu realizacji inwestycji budowlanych.

Wśród zapisów, których realizacja wpływać będzie w sposób korzystny na kształtowanie lokalnej jakości powietrza atmosferycznego, wymienić trzeba również wszystkie ustalenia z zakresu kształtowania zieleni na całym obszarze opracowania, w tym szczególnie zieleni wysokiej. Wspomnieć tu należy wprowadzenie nakazu zagospodarowania zielenią nieutwardzonych fragmentów terenu, określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UC/U/P**, jak również ustalenie lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu, czy wymóg wykształcenia przestrzeni z zielenią w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym – w przypadku lokalizacji na terenie **UC/U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m².

6.7. Oddziaływanie na klimat lokalny

Niekorzystne oddziaływania na kształtowanie lokalnych warunków klimatycznych pojawiają się zazwyczaj na skutek diametralnych zmian w sposobie zagospodarowania i użytkowania terenów. Wśród najważniejszych czynników, których pojawienie się stanowi przyczynę znaczących zmian lokalnego klimatu, wymienić można między innymi: zwiększanie zasięgu powierzchni trwale zabudowanych, zmniejszanie udziału powierzchni biologicznie czynnej w obrębie terenów przeznaczonych pod zabudowę, zmniejszanie powierzchni zadrzewionych, zwiększanie liczby źródeł (punktowych, liniowych i powierzchniowych) emisji zanieczyszczeń gazowych i pyłowych do powietrza, czy też umożliwienie stosowania w instalacjach grzewczych paliw o wysokich wskaźnikach spalania.

Jak już wcześniej wspomniano, realizacja zapisów omawianego projektu mpzp umożliwiła lokalizację na przedmiotowym obszarze, w znacznej mierze użytkowanym w chwili obecnej rolniczo, nowych budynków o znacznej kubaturze, w tym obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, jak również nowych elementów układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej. Stąd też prognozuje się, iż realizacja ustaleń projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, będzie oddziaływać na elementy kształtujące lokalny mikroklimat.

Lokalizacja obiektów kubaturowych powoduje pewne modyfikacje w warunkach mikroklimatu. Realizacja nowych budynków, a wraz z nimi znaczne powiększenie powierzchni trwale uszczelnionych, powoduje pogorszenie przewietrzania terenów (budynki stanowią barierę dla mas powietrza), a także zmianę schematu cyrkulacji mas powietrza, zwłaszcza w przypadku wysokich obiektów, modyfikację warunków cieplnych (powierzchnie uszczelnione akumulują energię cieplną, zarówno energię słoneczną, jak i energię pochodzącą z procesów spalania surowców), modyfikację warunków wilgotnościowych (wzrost zanieczyszczenia powietrza powoduje spadek wilgotności względnej powietrza).

Aby ograniczyć (w możliwe maksymalnym stopniu) niekorzystne skutki związane z lokalizacją zabudowy o znacznej powierzchni na terenach dotąd niezabudowanych, charakteryzujących się dobrymi warunkami przewietrzania oraz znacznym stopniem nasłonecznienia, do projektu mpzp dla terenu **UC/U/P** wprowadzono zapisy określające maksymalną powierzchnię zabudowy (nie większą niż 70% działki budowlanej), wysokość zabudowy (nie większą niż 16,0 m dla budynków i 20,0 m dla

³² Dz. Urz. Woj. Wlkp. z dnia 20.07.2020 r., poz. 5956

budowli wraz z instalacjami i urządzeniami stanowiącymi całość techniczno-użytkową), minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej (nie mniejszy niż 20%, w tym lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu), a także określające sposób lokalizowania zabudowy – zgodnie z liniami zabudowy wyznaczonymi na rysunku planu (z zastrzeżeniem pozostałych ustaleń).

Dla ograniczenia skali występowania negatywnych oddziaływań na lokalny mikroklimat korzystne będzie również realizowanie zapisów odnoszących się do sposobów kształtowania zieleni. Ze względu na projektowane przeznaczenie terenu **UC/U/P** oraz docelową funkcję zabudowy, możliwość wprowadzenia różnorodnych rozwiązań dotyczących lokalizacji elementów zieleni była znacznie ograniczona. Niemniej, do projektu mpzp wprowadzono zapisy ustalające zagospodarowanie zieleni nieutwardzonych fragmentów terenu, określające minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej, jaki musi zostać zachowany w granicach działki budowlanej oraz lokalizację rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu. Istotny będzie również wymóg wykształcenia przestrzeni z zielenią w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym – w przypadku lokalizacji na terenie **UC/U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m². Należy zauważyć, że obecność większych powierzchni porośniętych zielenią (a w szczególności zielenią wysoką), wpływa korzystnie na zmniejszenie udziału CO₂ w powietrzu atmosferycznym oraz ograniczenie stężeń zanieczyszczeń pyłowych, których obecność wpływa na zwiększenie częstotliwości i intensywności niekorzystnych zjawisk klimatycznych (cząstki pyłowe stanowią jądra kondensacji). W przypadku terenów porośniętych zielenią wysoką obserwuje się lokalną poprawę warunków wilgotnościowych oraz ograniczenie nasłonecznienia powierzchni, co z kolei wpływa na lokalne obniżenie temperatury powietrza.

Do najbardziej istotnych ustaleń projektu mpzp, których realizacja służyć będzie ograniczeniu skali negatywnych oddziaływań na klimat lokalny, należy uniemożliwienie stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe w indywidualnych systemach grzewczych (dopuszczonych zapisami planu). Egzekwowanie tego zapisu wpłynie w sposób bezpośredni na wyeliminowanie możliwości pojawienia się na obszarze projektu planu nowych źródeł emisji niskiej, których funkcjonowanie mogłoby skutkować wzrostem emisji zanieczyszczeń powietrza (szczególnie w zakresie emisji pyłów), a tym samym w sposób pośredni niekorzystnie oddziaływać na kształtowanie lokalnego klimatu.

6.8. Oddziaływanie na klimat akustyczny

Projekt mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie ustala na przedmiotowym obszarze lokalizacji rodzajów terenów oraz funkcji obiektów wymagających zapewnienia odpowiednich standardów akustycznych w środowisku, określonych w przepisach ustawy *Prawo ochrony środowiska*³³ oraz rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*³⁴. Zapewnienia takiej ochronie nie wymagają również tereny w najbliższym otoczeniu przedmiotowego obszaru. W związku z tym, w projekcie planu nie sformułowano ustaleń w zakresie kształtowania klimatu akustycznego w środowisku.

Z uwagi jednak na uciążliwe akustycznie oddziaływanie hałasu samochodowego od ul. Sycowskiej – co ilustruje załącznik nr 2 zamieszczony w niniejszej prognozie i omówiony w rozdz. 2.10, a także możliwość lokalizowania na obszarze opracowania urządzeń i obiektów mogących emitować uciążliwy hałas do środowiska (wentylatory, agregaty prądotwórcze, czerpie wyrzutnie itp.) oraz z uwagi na transport wewnętrzny, które to źródła hałasu mogą oddziaływać uciążliwie akustycznie jako tzw. pozostałe obiekty i działalność będąca źródłem hałasu (według rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*³⁵), na terenie **UC/U/P** zakazano lokalizacji szkół, domów opieki społecznej i szpitali oraz domów studenckich.

Ponadto w przyszłości, w wyniku realizacji ustaleń projektu planu – na terenie **UC/U/P** pojawią się cele podróży, których obecnie tam nie ma – należy oczekiwać, że poziom hałasu samochodowego wzrośnie również na terenach **1KD-Z** i **2KD-Z** oraz **1KD-D** i **2KD-D**.

Projekt planu ustalił dla terenu **UC/U/P** lokalizację stanowisk postojowych oraz nie zakazał lokalizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W związku z tym oczekuje się, że realizacja takich przedsięwzięć i tak będzie wymagała zastosowania procedury związanej

³³ Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* (Dz. U. z 2020 r., poz. 1219, tekst jednolity ze zm.)

³⁴ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

³⁵ Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku* (Dz. U. z 2014 r., poz. 112, tekst jednolity)

z rozporządzeniem *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko*³⁶, czyli procedury uściślającej oddziaływania, w tym także oddziaływania akustyczne w środowisku. Skutkiem takiego postępowania może być decyzja o środowiskowych uwarunkowaniach, która określi zasady realizacji takich inwestycji w granicach obszaru projektu planu, w tym emisji i imisji oddziaływań akustycznych.

W związku z możliwością pojawienia się na terenie **UC/U/P** również usług biurowych, projektowych lub innych, wymagających zapewnienia odpowiednich warunków akustycznych wewnątrz pomieszczeń (zamkniętych), przeznaczonych na pobyt ludzi, w projekcie planu ustalono dla budynków przeznaczonych na pobyt ludzi – z pomieszczeniami wymagającymi zapewnienia komfortu akustycznego – stosowanie rozwiązań wynikających z zasad akustyki budowlanej.

Ustalenie to wiąże się m.in. ze stosowaniem przegród zewnętrznych w budynkach, o odpowiedniej izolacyjności akustycznej, w tym przede wszystkim okien o podwyższonej izolacyjności akustycznej, przy zapewnieniu wymiany powietrza z otoczeniem.

Lokalizację zabudowy usługowej z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi – wymagającej zapewnienia komfortu akustycznego wewnątrz pomieszczeń zamkniętych (na podstawie wymagań polskich norm z dziedziny akustyki budowlanej), na terenach charakteryzujących się wysokim poziomem hałasu w środowisku dopuszczają przepisy rozporządzenia³⁷, które mówią m.in. (DZIAŁ IX, § 325, ust. 2), że: „Budynki z pomieszczeniami wymagającymi ochrony przed zewnętrznym hałasem i drganiami należy chronić przed tymi uciążliwościami poprzez zachowanie odpowiednich odległości od ich źródeł, usytuowanie i ukształtowanie budynku, ... a także racjonalne rozmieszczenie pomieszczeń w budynku oraz zapewnienie izolacyjności przegród zewnętrznych”. Mimo tego, umieszczenie w projekcie uchwały planu ustalenia dotyczącego stosowania akustyki budowlanej jest właściwe – ze względu na zwrócenie uwagi na problem zagrożenia hałasem wewnątrz pomieszczeń.

Ochronie środowiska przed oddziaływaniem hałasu samochodowego – w otoczeniu zlokalizowanego w granicach projektu planu odcinka ul. Sycowskiej (tereny **1KD-Z**, **2KD-Z**) oraz projektowanych dróg dojazdowych (tereny **1KD-D**, **2KD-D**) – służyć będą ustalenia sformułowane w zakresie zasad modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji, dotyczące przede wszystkim dopuszczenia na terenach dróg publicznych lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem elementów układu drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich.

Rozwiązania jw., związane np. z ograniczeniem prędkości jazdy będą miały charakter przeciwhałasowy o skuteczności niewielu decybeli.

Hałas tramwajowy, kolejowy, a także hałas lotniczy z lotniska wojskowego Poznań-Krzesiny i hałas przemysłowy, nie będą obejmowały swym zasięgiem granic obszaru planu.

Podsumowując należy stwierdzić, że obszar projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, nie będzie wymagał ochrony akustycznej w środowisku, poprzez zakaz lokalizacji na terenie **UC/U/P** szkół, domów opieki społecznej i szpitali oraz domów studenckich, a także że będą zapewnione wymagane warunki akustyczne wewnątrz pomieszczeń przeznaczonych na pobyt ludzi – poprzez stosowanie zasad akustyki budowlanej.

6.9. Oddziaływanie na ludzi

Z uwagi na fakt, iż w chwili obecnej na analizowanym obszarze nie funkcjonuje jakakolwiek zabudowa mieszkaniowa, a zapisy omawianego projektu mpzp nie przewidują lokalizacji zabudowy o tego rodzaju funkcji również w przyszłości, nie przewiduje się wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na mieszkańców przedmiotowego obszaru, wynikających z realizacji ustaleń projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C. Należy podkreślić, że tereny objęte granicami projektu mpzp nie sąsiadują bezpośrednio z zabudową mieszkaniową, co ogranicza możliwość wystąpienia ewentualnych negatywnych oddziaływań na mieszkańców terenów sąsiednich.

Omawiany projekt mpzp umożliwi lokalizację na terenie **UC/U/P** nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, jak również nowych elementów układu komunikacyjnego (budowa na terenie **1KD-D** drogi klasy dojazdowej po śladzie obecnej drogi gruntowej oraz rozbudowa na terenie **2KD-D** drogi (ul. Składowej) położonej poza granicą mpzp, a także sieci

³⁶ Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. *w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1839, tekst jednolity)

³⁷ Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 12 kwietnia 2002 r. *w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie* (Dz. U. z 2019 r., poz. 1065, tekst jednolity ze zmianami)

infrastruktury technicznej, w związku z powyższym, możliwe jest jedynie wystąpienie niekorzystnych oddziaływań o czasowym i lokalnym charakterze, odczuwanych przez osoby przebywające czasowo w bezpośrednim sąsiedztwie obszaru opracowania (głównie pracownicy firm i obiektów usługowych). Ewentualne niekorzystne oddziaływania na ludzi związane będą w tym przypadku ze zjawiskami występującymi na etapie realizacji projektowanych inwestycji (hałas i zanieczyszczenia powietrza związane z prowadzeniem prac budowlanych) oraz niekorzystnym oddziaływaniem hałasu, wynikającego z funkcjonowania zabudowy o specyficznej funkcji. Prognozuje się jednak, iż większość tego rodzaju zjawisk będzie miała charakter tymczasowy i ustanie w przypadku zakończenia prac realizacyjnych w zakresie lokalizacji projektowanej zabudowy oraz nowych elementów układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej.

Pomimo przewidywanego braku negatywnego wpływu na mieszkańców miasta, niezbędne było podjęcie działań pozwalających na zachowanie i właściwą ochronę elementów środowiska przyrodniczego. Działania te są niezwykle ważne z punktu widzenia ochrony zdrowia mieszkańców miasta, gdyż rosnące zanieczyszczenie poszczególnych komponentów środowiska (zwłaszcza powietrza i klimatu akustycznego) pogarsza warunki życia, a długotrwałe narażenie na działanie szkodliwych substancji może być czynnikiem wpływającym na wzrost zachorowań i umieralności, na skutek wywoływanych chorób. W związku z powyższym, konieczne było wprowadzanie takich ustaleń, których realizacja pozwoliłaby na zmniejszenie ryzyka zanieczyszczenia środowiska, a co za tym idzie pogorszenia jakości życia mieszkańców miasta. Z uwagi na powyższe, do analizowanego projektu planu wprowadzono zapisy dotyczące między innymi ochrony i kształtowania jakości powietrza atmosferycznego, czy też sposobu kształtowania zieleni. Respektowanie wprowadzonych do projektu mpzp zapisów (opisanych w pozostałych rozdziałach prognozy) pozwoli zminimalizować ryzyko wystąpienia znaczących, negatywnych oddziaływań na jakość życia i zdrowie mieszkańców terenów zlokalizowanych w dalszej odległości od granic obszaru mpzp.

Należy podkreślić, że respektowanie ustaleń projektu mpzp w sposób bezpośredni powinno wpłynąć również na poprawę ogólnego poziomu bezpieczeństwa, m.in. poprzez określenie docelowego kształtu układu komunikacyjnego, zapewniającego bezpieczny dostęp do terenów zlokalizowanych w zasięgu obszaru projektu planu, a także dopuszczenie robót budowlanych w zakresie sieci infrastruktury technicznej. Pozytywnie ocenia się również zapisy dopuszczające możliwość lokalizacji na terenach dróg publicznych lokalizacji dodatkowych, innych niż ustalone planem elementów układu drogowego, w tym drogowych obiektów inżynierskich.

6.10. Oddziaływanie na dziedzictwo kulturowe

Zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego dla terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie występują żadne zabytki, stąd prognoza nie zawiera oddziaływań w tym zakresie.

6.11. Oddziaływanie na dobra materialne

Ze względu na dotychczasowy sposób zagospodarowania i użytkowania terenów, nie przewiduje się wystąpienia znaczącego, negatywnego oddziaływania na dobra materialne na skutek realizacji ustaleń projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C.

Ewentualne oddziaływania o niekorzystnym charakterze mogą wystąpić jedynie na etapie realizacji projektowanych inwestycji budowlanych i komunikacyjnych, jakie realizowane będą na terenach dotąd niezagospodarowanych. Będą to jednak oddziaływania krótkoterminowe i lokalne, polegające np. na pogorszeniu stanu nawierzchni istniejących dróg na skutek większego ruchu pojazdów ciężarowych, związanego z prowadzonymi inwestycjami. Nie przewiduje się jednak, że będzie to oddziaływanie znaczące, ponieważ prace inwestycyjne w poszczególnych fragmentach omawianego obszaru będą najprawdopodobniej prowadzone w różnych okresach czasu.

Należy natomiast podkreślić, iż w wyniku realizacji ustaleń projektu mpzp, umożliwiających lokalizację na przedmiotowym obszarze nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, jak również nowych elementów układu komunikacyjnego oraz sieci infrastruktury technicznej, przewidywany jest znaczący wzrost ilości zlokalizowanych na tych terenach dóbr materialnych. Zakładając, że nowe zainwestowanie charakteryzować się będzie wysokimi walorami estetycznymi,

wpisującymi się w docelowy sposób użytkowania i funkcjonowania analizowanego obszaru, jego realizacja będzie w pozytywny sposób oddziaływać na otoczenie omawianego obszaru.

6.12. Oddziaływanie na obszary chronione, w tym obszary Natura 2000

Jak wskazano w trzecim rozdziale niniejszej prognozy, na obszarze objętym granicami projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego czy też stanowiska dokumentacyjnego.

Wśród obszarów podlegających ochronie, znajdujących się w najmniejszej odległości od analizowanego obszaru, wskazać należy Fort IX (ok. 3,8 km od północnej granicy projektu planu) oraz Fort IXa (ok. 4,7 km od granicy północnej projektu mpzp) – obiekty współtworzące Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005, powołany w celu ochrony unikatowych miejsc zimowania nietoperzy.

Analizując prognozowany wpływ realizacji ustaleń projektu mpzp na przedmiot ochrony i integralność terenów zlokalizowanych w zasięgu granic wspomnianego powyżej OZW „Fortyfikacje w Poznaniu” PLH300005, uwzględniono informacje dotyczące czynników stanowiących potencjalne zagrożenie dla utrzymania zimowisk nietoperzy. Wśród nich wymienia się przede wszystkim zmiany mikroklimatu w obrębie miejsc hibernacji oraz płożenie zwierząt w okresie zimowym, a więc działania odnoszące się bezpośrednio do samych obiektów stanowiących miejsca hibernacji nietoperzy. Mając na uwadze powyższe, należy stwierdzić, iż realizacja ustaleń projektu mpzp nie będzie stanowić potencjalnej przyczyny wystąpienia jakichkolwiek oddziaływań na przedmiot ochrony obszaru PLH300005 „Fortyfikacje w Poznaniu”. Czynnikiem wpływającym w sposób bardzo istotny na wyeliminowanie ryzyka wystąpienia oddziaływań jest w tym przypadku duża odległość od obszarów podlegających ochronie.

Wskazać można także na stosunkowo bliskie sąsiedztwo cennych przyrodniczo terenów doliny Strumienia Junikowskiego, stanowiącego lokalny korytarz ekologiczny (w odległości ok. 1,95 km od północnej granicy obszaru mpzp). Część terenów zlokalizowanych w dolinie Strumienia Junikowskiego, ze względu na obecność licznych zbiorników wodnych oraz występowanie zróżnicowanej gatunkowo flory i fauny, objęta była niegdyś formą ochrony przyrody – do roku 2000 tereny te posiadały status ochronny użytków ekologicznych „Kopanina I” oraz „Kopanina II”³⁸. W chwili obecnej tereny te nie są objęte jakąkolwiek formą ochrony przyrody. Prognozuje się, iż pełna i docelowa realizacja ustaleń projektu mpzp, przy jednoczesnym przestrzeganiu obowiązujących przepisów prawa, nie będzie stanowić przyczyny występowania negatywnych oddziaływań na wspomniane powyżej tereny. Niemniej, ze względu na projektowany znaczny wzrost udziału terenów zabudowanych, zlokalizowanych w zasięgu zlewni Strumienia Junikowskiego, konieczne będzie prowadzenie inwestycji w sposób ograniczający do minimum ryzyko wystąpienia istotnych oddziaływań, wpływających na zmniejszenie stopnia zasilania wspomnianego cieku.

6.13. Oddziaływanie transgraniczne

Ze względu na położenie geograficzne Poznania (znaczne oddalenie od terenów przygranicznych państwa) stwierdzić należy, że realizacja ustaleń omawianego planu miejscowego nie spowoduje oddziaływań na środowisko w kontekście transgranicznym, w rozumieniu Konwencji z Espoo z 25 lutego 1991 r.

7. PROPOZYCJE DOTYCZĄCE PRZEWIDYWANYCH METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI POSTANOWIEŃ MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO ORAZ CZĘSTOTLIWOŚCI JEJ PRZEPROWADZANIA

Skutki realizacji postanowień analizowanego mpzp podlegać będą bieżącym pomiarom, ocenom oraz analizom wpływu na środowisko wielu czynników, prowadzonym m.in.

³⁸ustanowione na mocy uchwały Nr CV/610/94 Rady Miejskiej Poznania z dnia 10 maja 1994 r. w sprawie: utworzenia użytków ekologicznych i zespołów przyrodniczo-krajobrazowych. Uchwała straciła moc obowiązującą w związku z wejściem w życie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o zmianie ustawy o ochronie przyrody i braku w jej przepisach przejściowych zapisu utrzymującego w mocy akty prawne powołujące użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe i stanowiska dokumentacyjne.

w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska przez zobligowane do tego instytucje i służby. Stosownie do art. 10 ust. 2 Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko, dla monitoringu znaczącego wpływu na środowisko realizacji planów możliwe jest wykorzystanie istniejącego systemu monitoringu, w celu uniknięcia jego powielania.

Główny Inspektorat Ochrony Środowiska (Regionalny Wydział Monitoringu Środowiska w Poznaniu), Państwowy Instytut Geologiczny, Prezydent Miasta Poznania (pełniący jednocześnie obowiązki starosty powiatu grodzkiego), prowadzą monitoring poszczególnych komponentów środowiska, w tym jakości powietrza, jakości wód, jakości gleby i ziemi, hałasu i pól elektromagnetycznych, w zakresie określonym w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska* oraz ustawie z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*.

Zakres i częstotliwość monitoringu obejmującego pomiary stężeń zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego, badania poszczególnych wskaźników zanieczyszczenia wód podziemnych i powierzchniowych, a także pomiary poziomów hałasu na terenach zlokalizowanych na analizowanym obszarze, będą zatem dostosowane do zakresu i częstotliwości monitoringu prowadzonego w ramach programów Państwowego Monitoringu Środowiska. Pomiary i badania prowadzone w celu określenia stanu poszczególnych komponentów środowiska prowadzone będą natomiast zgodnie z metodyką i wymogami określonymi w poszczególnych rozporządzeniach, a także specjalistycznych opracowaniach – określających metodyki referencyjne, odnoszące się do sposobu analizowania stanu jakości poszczególnych komponentów środowiska.

Dokonując analizy i oceny stanu poszczególnych komponentów środowiska w oparciu o wyniki pomiarów uzyskanych w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska należy natomiast pamiętać, że wyniki te muszą odnosić się do obszaru objętego projektem planu.

8. ROZWIĄZANIA ALTERNATYWNE DO ROZWIĄZAŃ ZAWARTYCH W PROJEKCIE MPZP

Możliwość zaproponowania zasadniczo odmiennych rozwiązań funkcjonalnych, niż te wskazane w projekcie mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, została znacząco ograniczona w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunki przeznaczenia poszczególnych terenów znajdujących się w granicach analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Niemniej, podczas prowadzonych prac rozpatrywano rozwiązania przestrzenne alternatywne do rozwiązań zaproponowanych ostatecznie w przedłożonej do opiniowania wersji planu. Na początkowym etapie sporządzania projektu planu, na wniosek inwestora (będącego współwłaścicielem części terenów), na niezabudowanych, użytkowanych rolniczo działkach oraz nieużytkach wyznaczono teren zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (**U/P**), na którym miał zostać zrealizowany park naukowo-technologiczny. Ostatecznie jednak na wniosek innego współwłaściciela części gruntów położonych w obszarze projektu planu na terenie **U/P** umożliwiono również lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (**UC/U/P**), co jest zgodne z kierunkiem przeznaczenia określonym w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania³⁹.

9. STRESZCZENIE I WNIOSKI

Niniejsza prognoza oddziaływania na środowisko dotyczy projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C. Prognoza składa się z ośmiu części.

W pierwszej części omówiono przedmiot opracowania, podstawy formalno-prawne, metodologię i zasadność jej sporządzania. Prognoza oddziaływania na środowisko stanowi podstawowy dokument, niezbędny do przeprowadzenia postępowania w sprawie strategicznej oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu. Obowiązek jej opracowania wynika bezpośrednio z zapisów ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko oraz z ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zasadniczym celem prognozy oddziaływania na środowisko jest wskazanie

³⁹ Uchwała LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.

potencjalnego oddziaływania realizacji ustaleń miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na środowisko przyrodnicze, kulturowe i krajobraz.

W drugiej części prognozy opisano obecne zagospodarowanie analizowanego terenu. Poddano charakterystyce poszczególne elementy środowiska przyrodniczego oraz ich wzajemne powiązania, w tym: rzeźbę terenu, budowę geologiczną i warunki gruntowe, gleby, warunki wodne, szatę roślinną, świat zwierzęcy oraz klimat lokalny. W oparciu o dostępne informacje i analizy dokonano również oceny jakości powietrza, zasobów wodnych oraz klimatu akustycznego.

Projekt planu miejscowego sporządzany jest na podstawie uchwały Nr LXVII/7088/IV/2005 Rady Miasta Poznania z dnia 19 kwietnia 2005 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu.

Obszar projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, położony jest w południowo-zachodniej części miasta Poznania, w rejonie Fabianowa i Kotowa, w pobliżu granicy miasta Poznania z gminą Komorniki.

Granice opracowania wyznaczają: fragment ul. Sycowskiej, granica administracyjna miasta Poznania z gminą Komorniki. Powierzchnia omawianego obszaru wynosi około 12,3 ha.

Spośród trwałego zainwestowania w granicach projektu planu wskazać można obecnie jedynie odcinek asfaltowej drogi klasy dojazdowej – ul. Sycowskiej. Resztę obszaru opracowania stanowią powierzchnie biologicznie czynne, jak grunty użytkowane rolniczo (pola uprawne) oraz duży nieużytek zlokalizowany bliżej ul. Sycowskiej, który obecnie porastają liczne, stosunkowo gęste, spontanicznie rozwijające się młode zadrzewienia złożone z samosiejek brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*).

W granicach projektu planu (w liniach rozgraniczających ul. Sycowskiej) przebiega magistrala wodociągowa, kolektor kanalizacji sanitarnej oraz kolektory kanalizacji deszczowej.

Otoczenie obszaru projektu planu stanowią częściowo kompleksy pól uprawnych, a częściowo zabudowa usługowa, produkcyjna oraz magazynowa zlokalizowana na gruntach należących do gminy Komorniki, a także wielkopowierzchniowe obiekty handlowe zlokalizowane na terenie Poznania (Auchan, Decathlon).

Według regionalizacji fizyczno-geograficznej (Kondracki, 1994) obszar projektu planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C położony jest w obrębie mezoregionu Pojezierze Poznańskie (315.51)⁴⁰. Powierzchnię terenu opracowania kształtuje polodowcowa wysoczyzna morenowa płaska, charakteryzująca się korzystnymi warunkami dla rozwoju zabudowy.

Zgodnie z posiadanymi informacjami, rzeźba terenu wahają się na tym obszarze w przedziale od 80,1 m n.p.m. (w najniższej położonej, północno-zachodniej części opracowania) do wartości 84,0 m n.p.m. (w części zachodniej, w rejonie zabudowy magazynowej w rejonie ul. Kolejowej w Plewiskach).

Zgodnie z informacjami przedstawionymi w „Atlasie geologiczno-inżynierskim Poznania”⁴¹, na głębokości od 1 m p.p.t. na przeważającej części obszaru projektu planu występują plejstoceny lodowcowe grunty spoiste, natomiast w część centralną zajmują czwartorzędowe zwietrzliny rezydualne (eluwia), nierozdzielone litologicznie. Na głębokości 2 m p.p.t. cały obszar mpzp pokrywają plejstoceny lodowcowe grunty spoiste, których udział stopniowo maleje wraz z głębokością i na 4 m p.p.t. w części zachodniej i południowo-zachodniej (w rejonie ulic Sycowskiej i Składowej) pojawiają się plejstoceny wodno-lodowcowe grunty niespoiste, które na głębokości 5 m p.p.t. występują już na całym analizowanym obszarze. Z punktu widzenia charakterystyki warunków budowlanych, analizowany obszar projektu planu charakteryzuje się występowaniem warunków przeciętnych dla zabudowy⁴².

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp nie stwierdzono występowania zasobów naturalnych w postaci: udokumentowanych złóż kopalin⁴³, udokumentowanych głównych zbiorników wód podziemnych (GZWP)⁴⁴, gruntów leśnych⁴⁵.

Zgodnie z informacjami, przedstawionymi na mapie glebowo-rolniczej na obszarze analizowanego obszaru projektu planu terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa

⁴⁰ bazagis.pgi.gov.pl

⁴¹ Atlas geologiczno-inżynierski Poznania, Przedsiębiorstwo Badań Geofizycznych w Warszawie, Przedsiębiorstwo Geodezyjno i Geologiczno-Fizjograficzne, Warszawa, sierpień 2007 r. (aktualizacja 2013-2017), mapy geologiczno-inżynierskie 1:10 000, Atlas Poznania – arkusz N-33-130-D-d-4

⁴² j.w.

⁴³ <http://geoportal.pgi.gov.pl/midas-web/pages/index.jsf?conversationContext=7>

⁴⁴ <https://geolog.pgi.gov.pl/>

⁴⁵ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/portal/mapy>

w Poznaniu – część C występują grunty orne zaliczane do klasy bonitacyjnej IVa. Na terenie objętym ustaleniami projektu planu występują gleby bielcowe i pseudobielcowe, wykształcone na piaskach gliniastych lekkich zalegających na glinach lekkich, zaliczane zgodnie z klasyfikacją rolniczej przydatności gleb, do 4 bardzo dobrego kompleksu żyniego.

Obszar opracowania mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C pod względem hydrograficznym położony jest w dorzeczu rzeki Odry, na obszarze zlewni III rzędu Strumienia Junikowskiego. Na terenie tym nie występują wody powierzchniowe pochodzenia naturalnego, tj. cieki czy zbiorniki wodne. Obszar projektu mpzp położony jest natomiast w zasięgu zlewni jednolitej części wód JCWP Potok Junikowski (PLRW60001718576) oraz w obrębie jednolitej części wód podziemnych JCWPd nr 60 (PLGW600060).

Flora omawianego obszaru projektu planu jest stosunkowo uboga, głównie ze względu na dotychczasowy sposób zagospodarowania tych terenów. Z uwagi na użytkowanie rolnicze znacznej części przedmiotowego obszaru występują tu monokultury roślin uprawnych, natomiast w obrębie nieużytków – synsantropijne zbiorowiska roślinne. Fragment obszaru projektu planu zlokalizowany bliżej ul. Sycowskiej porastają liczne, stosunkowo gęste, spontanicznie rozwijające się młode zadrzewienia złożone z samosiejek brzozy brodawkowatej (*Betula pendula*).

Omawiany teren, wyznaczony granicami planu, nie obejmuje atrakcyjnych siedlisk fauny. Na sytuację tą wpływa głównie dotychczasowy sposób zagospodarowania terenu objętego analizą (pola uprawne, nieużytki) oraz terenów bezpośrednio z nim sąsiadujących. Większość występujących na tym terenie zwierząt stanowią gatunki charakterystyczne dla terenów rolniczych, w tym wiele gatunków owadów żerujących na roślinach uprawnych czy gryzonie.

W granicach projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C jako główne źródło emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego zaliczyć należy istniejącą w jego bezpośrednim sąsiedztwie zabudowę usługową (głównie handlową) ogrzewaną przez indywidualne systemy grzewcze, stanowiącą powierzchniowe źródło emisji.

Tereny w obszarze opracowania projektu planu nie podlegają obecnie ochronie akustycznej w środowisku – na mocy przepisów ustawy *Prawo ochrony środowiska* oraz rozporządzenia *w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku*. Ochronie takiej nie podlegają również tereny w najbliższym otoczeniu obszaru projektu planu.

W rozumieniu ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. *o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami* na obszarze objętym ustaleniami projektu planu miejscowego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie występują żadne zabytki, jednakże położony jest on w granicach obszaru występowania znalezisk archeologicznych.

W trzeciej części prognozy przedstawiono analizę zidentyfikowanych w granicach projektu mpzp problemów ochrony środowiska, istotnych z punktu widzenia projektowanego dokumentu.

Na obszarze objętym granicami projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C nie występują zasoby przyrodnicze objęte ochroną prawną w formie parku narodowego, rezerwatu przyrody, parku krajobrazowego, obszaru chronionego krajobrazu, zespołu przyrodniczo-krajobrazowego, użytku ekologicznego czy też stanowiska dokumentacyjnego. Do obszarów podlegających ochronie, znajdujących się w najmniejszej odległości od analizowanego obszaru należy natomiast Fort IX (ok. 3,8 km od północnej granicy projektu planu) oraz Fort IXa (ok. 4,7 km od granicy północnej projektu mpzp).

Część czwarta poświęcono omówieniu celu i zapisów projektu planu. Wykazano także potencjalne skutki dla środowiska i przestrzeni, jakie mogą wystąpić w przypadku braku realizacji ustaleń planu miejscowego.

Głównym założeniem sporządzenia i uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C jest sformułowanie szczegółowych rozwiązań funkcjonalno-przestrzennych, umożliwiających rozwój na omawianym obszarze zabudowy usługowo-produkcyjnej, a tym samym i aktywizację gospodarczą tej części miasta. Plan miejscowy sprecyzuje kierunek rozwoju przestrzennego obszaru, umożliwiający jego przestrzenne uporządkowanie i bezkolizyjne funkcjonowanie. Ze względu na planowaną aktywizację nowych powierzchni usługowo-produkcyjnych, niezbędne jest także określenie kompleksowej i efektywnej obsługi komunikacyjnej dla nowej zabudowy, powiązanie nowych elementów komunikacyjnych z zewnętrznym układem transportowym oraz zapewnienie nowym terenom inwestycyjnym wszystkich niezbędnych elementów infrastruktury technicznej. Sporządzenie i uchwalenie mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C pozwoli jednocześnie na stworzenie podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych w postępowaniach dotyczących pozwoleń na budowę.

W zakresie przeznaczenia terenów projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C ustala przeznaczenie pod następujące funkcje:

- teren rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, oznaczony na rysunku planu symbolem: **UC/U/P**,
- tereny dróg publicznych, oznaczone na rysunku planu symbolami: **1KD-Z**, **2KD-Z**, **1KD-D**, **2KD-D**.

W zakresie zasad ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego w projekcie planu ustalono:

- zagospodarowanie zielenią nieutwardzonych fragmentów terenu,
- dla budynków z pomieszczeniami wymagającymi komfortu akustycznego stosowanie rozwiązań wynikających z zasad akustyki budowlanej,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych.

Odstąpienie od realizacji ustaleń projektu mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C może być związane z wystąpieniem zjawisk o niekorzystnym charakterze, wynikającym z potencjalnej możliwości realizacji na przedmiotowym obszarze nowych inwestycji budowlanych, nie uwzględniających specyficznych uwarunkowań lokalnych. Pozostawienie obszaru opracowania bez planu miejscowego utrudni również ochronę środowiska przyrodniczego.

W piątej części prognozy omówione zostały podstawowe cele ochrony środowiska, formułowane na szczeblu międzynarodowym, wspólnotowym, krajowym i lokalnym, istotne z punktu widzenia ustaleń projektu planu. W tym zakresie odniesiono się do następujących dokumentów:

- Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/50/WE z dnia 21 maja 2008 r. w sprawie jakości powietrza i czystego powietrza dla Europy (Dz.U.UE.L.2008.152.1)
- Dyrektywy 2001/42/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001 r. w sprawie oceny wpływu niektórych planów i programów na środowisko,
- Planu gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry,
- Strategicznego planu adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (SPA2020),
- Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Poznania na lata 2017-2020, z perspektywą do 2024 roku.

W szóstej części omówiono potencjalne oddziaływanie realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne komponenty środowiska przyrodniczego, w tym na: powierzchnię ziemi, warunki wodne, bioróżnorodność, szatę roślinną, zwierzęta, ludzi, krajobraz, powietrze, klimat akustyczny, obszary Natura 2000 i inne obszary chronione, a także na dziedzictwo kulturowe i dobra materialne. Realizacja ustaleń mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C powodować będzie oddziaływania na środowisko przyrodnicze o zróżnicowanym charakterze, intensywności oraz zasięgu przestrzennym. Część z nich będzie jednak miała znaczący i trwały charakter. Oddziaływania te będą skutkiem realizacji w granicy planu nowych inwestycji budowlanych, związanych z umożliwieniem lokalizacji na terenie **UC/U/P** nowych obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² lub zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów, jak również nowych elementów układu komunikacyjnego (budowa na terenie **1KD-D** drogi klasy dojazdowej po śladzie obecnej drogi gruntowej oraz rozbudowa na terenie **2KD-D** drogi (ul. Składowej) położonej poza granicą mpzp, a także sieci infrastruktury technicznej) oraz sieci infrastruktury technicznej. Do największych z nich zaliczyć należy: trwałe przekształcenie powierzchni ziemi i warunków gruntowych w miejscach realizacji inwestycji budowlanych, zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnych oraz pogorszenie warunków infiltracyjnych gruntów, zwiększenie odpływu wód opadowych i roztopowych za pośrednictwem kanalizacji deszczowej, przeobrażenia szaty roślinnej, wynikające z usunięcia zieleni na terenach dotąd nieużytkowanych, zainwestowania użytkowanych rolniczo fragmentów obszaru oraz wprowadzania nowych nasadzeń zieleni towarzyszącej projektowanej zabudowie i trasom komunikacyjnym, trwałe przekształcenia świata zwierzęcego – zmniejszenie ilości zwierząt występujących na analizowanych terenach w wyniku

likwidacji nieużytków porośniętych zielenią oraz dużych powierzchni pól uprawnych, pojawienie się nowych gatunków, wysoce przystosowanych do życia w terenach zurbanizowanych, zwiększenie emisji zanieczyszczeń powietrza i hałasu w związku z funkcjonowaniem nowych terenów zabudowanych oraz komunikacyjnych, zmiana charakteru oraz uwarunkowań krajobrazowych omawianego obszaru, będąca w głównej mierze efektem przekształcenia pól uprawnych w tereny zurbanizowane, oraz przyrost ilości dóbr materialnych występujących na omawianym obszarze w związku z powstaniem nowego zainwestowania.

Projekt planu zawiera jednakże ustalenia, których realizacja pozwoli na ograniczenie negatywnych skutków na środowisko przyrodnicze, jak:

- nakaz zagospodarowania zielenią wszystkich powierzchni wolnych od utwardzenia,
- określenie minimalnego udziału powierzchni biologicznie czynnej w granicach działki budowlanej na terenie **UC/U/P**,
- ustalenie lokalizacji rzędów drzew w miejscach wskazanych na rysunku planu,
- wymóg wykształcenia przestrzeni z zielenią w ciągu komunikacyjnym łączącym miejsca postojowe z wejściem głównym – w przypadku lokalizacji na terenie **UC/U/P** obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m²,
- dopuszczenie stosowania indywidualnych systemów grzewczych, przy czym zakazuje się stosowania pieców i trzonów kuchennych na paliwo stałe,
- dopuszczenie lokalizacji obiektów i urządzeń służących do retencji lub zagospodarowania wód opadowych i roztopowych,
- dla budynków z pomieszczeniami wymagającymi komfortu akustycznego stosowanie rozwiązań wynikających z zasad akustyki budowlanej.

W siódmej części niniejszej prognozy odniesiono się do zagadnień związanych z analizą skutków realizacji postanowień planu miejscowego oraz częstotliwości jej przeprowadzania.

W części ósmej przedstawiono rozważania nad rozwiązaniami alternatywnymi, jakie były prowadzone w trakcie prac nad projektem mpzp. Możliwość zaproponowania zasadniczo odmiennych rozwiązań funkcjonalnych, niż te wskazane w projekcie mpzp terenów przyautostradowych w rejonie Fabianowa i Kotowa w Poznaniu – część C, została znacząco ograniczona w „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania”, które określa kierunki przeznaczenia poszczególnych terenów znajdujących się w granicach analizowanego miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Niemniej, podczas prowadzonych prac rozpatrywano rozwiązania przestrzenne alternatywne do rozwiązań zaproponowanych ostatecznie w przedłożonej do opiniowania wersji ustaleń planu. Na początkowym etapie sporządzania projektu planu na wniosek inwestora (będącego współwłaścicielem części terenów) na niezabudowanych, użytkowanych rolniczo działkach oraz nieużytkach wyznaczono teren zabudowy usługowej lub obiektów produkcyjnych, składów i magazynów (**U/P**), na którym miał zostać zrealizowany park naukowo-technologiczny. Ostatecznie jednak na wniosek innego współwłaściciela części gruntów położonych w obszarze projektu planu na terenie **U/P** umożliwiono również lokalizację obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² (**UC/U/P**), co jest zgodne z kierunkiem przeznaczenia określonym w obowiązującym Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Poznania⁴⁶.

⁴⁶ Uchwała LXXII/1137/VI/2014 Rady Miasta Poznania z dnia 23 września 2014 r.